

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 28
(14 квітня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	2
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	15
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	28
ПОЛІТИКА	40
ЕКОНОМІКА	46
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	49

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Верховна Рада України прийняла пакет законів про декомунізацію

9 квітня Верховна Рада ухвалила чотири закони, які стосуються засудження комуністичного режиму, відкриття архівів радянських спецслужб та визнання УПА й інших організацій борцями за незалежність України. У парламенті ці закони назвали "декомунізаційним пакетом".

Після набуття чинності законів мають знести пам'ятники комуністичним діячам, перейменувати міста та вулиці, відкрити архіви усіх каральних органів СРСР та заборонити радянську символіку.

В Опозиційному блоці, який не голосував за ці рішення, назвали прийняті закони сумнівними і попередили, що це може призвести до «розколу українського суспільства» (*Детальніше див. рубрику «Аналітичний ракурс»*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, заввідділу СІАЗ НБУВ, д-р наук із соц. комунікацій

«Декомунізаційний пакет»: pro et contra

9 квітня Верховна Рада України ухвалила ряд законів, які заклали підвалини для декомунізації або «десовєтизації» України, – про заборону пропаганди комуністичного та нацистського режимів, щодо відкриття архівів КДБ, вшанування борців за волю України у ХХ ст., увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.

Так, ухвалений законопроект № 2540 «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років», внесений Кабінетом Міністрів, відкриває архіви про злочини комунізму та масові порушення прав людини.

Новації:

- відкритий доступ – відкриваються всі архіви радянських репресивних органів,
- минуле онлайн – встановлюється обов'язок оцифрування документів задля їх збереження та удоступнення;
- єдиний архів – формується єдиний архів репресивних органів, незалежний від політичної волі силовиків;
- європейський принцип доступу – закон обмежує доступ до інформації, а не до документа;
- зняття самоцензури – відповідальність за поширення інформації несе особа, а не архівіст;

– декомунізація спецслужб і міліції – сучасні правоохоронці та спеціальні служби перестають бути пов'язаними з радянськими репресивними органами;

– відновлення справедливості – імена репресованих, учасників визвольного руху будуть повернуті історії, розстрільні списки опубліковані, таємні вироки оприлюднені. Жертви репресій зможуть обмежити доступ до інформації, якщо вони забажають.

Законопроект № 2538 «Про правовий статус та вшанування пам'яті учасників боротьби за незалежність України у ХХ столітті», авторства Ю. Шухевича від Радикальної партії О. Ляшка, віддає шану борцям за свободу України, повертає моральний борг.

Новації:

– оцінка російської агресії – визнається факт агресії Радянської Росії проти України, окупація та анексія Радянською Росією території України;

– право на свободу – боротьба за незалежність України визнається правомірною, вказуються організації та структури, учасники визвольного руху;

– відновлення незалежності – законодавчо визначається, що у 1991 р. відбулося відновлення незалежності України, спадкоємиці проголошеної в 1918 р. Української Народної Республіки;

– військова традиція – визнаються нагороди та військові звання, які протягом 1917–1991 рр. присвоювалися українськими державними утвореннями учасникам визвольного руху.

Законопроект № 2539 «Про увічнення перемоги над нацизмом в Другій світовій війні 1939–1945» (ініціатор ухвалення – Кабінет Міністрів) повертає народу справжню пам'ять про роки війни та позбавляємося радянського кліше.

Новації:

– Друга світова війна – закріплення офіційного використання загальносвітового терміна «Друга світова війна 1939–1941 рр.»;

– День пам'яті та примирення – запровадження Дня пам'яті та примирення – 8 травня, з метою увічнення пам'яті усіх жертв Другої світової війни;

– День перемоги над нацизмом – визначення 9 травня як державного свята – Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 рр.;

– символіка пам'яті – скасування використання радянської символіки під час вшанування пам'яті полеглих та увічнення перемоги над нацизмом.

Законопроект № 2558 «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарного режимів та заборону пропаганди їхньої символіки» (автори – народні депутати О. Ляшко, В. Сюмар, Г. Гопко, Є. Соколов, А. Кожем'якін, А. Лозовой, Ю. Чижмарь, Ю. Луценко, І. Мосійчук, С. Скуратовський, В. Вовк, Ю. Шухевич, О. Березюк) засуджує комуністичний і нацистський режими, забороняє їх пропаганду.

Новації:

– засудити тоталітарні режими – визнання Україною злочинними комуністичного та нацистського режимів, жертвами яких стали мільйони наших співвітчизників;

– стоп пропаганді – запровадження відповідальності за пропаганду комуністичного та нацистського режимів і публічне використання їхньої символіки;

– очищення мапи країни – встановлення процедури та термінів перейменування об'єктів, які носять «комуністичні» назви (перереєстрація документів для громадян безкоштовна). З вулиць українських міст заберуть символи та пам'ятники, які возвеличують функціонерів тоталітарного режиму;

– справедливість, а не помста – розслідування злочинів геноциду, злочинів проти людства та людяності, військових злочинів, здійснених представниками тоталітарних режимів;

– вшанування пам'яті – встановлення Дня пам'яті жертв комуністичного та нацистського тоталітарних режимів 23 серпня, коли сталінський СРСР і гітлерівський Третій Рейх уклали угоду, яка розпочала Другу світову війну (Головні новації законів «невідкладної декомунізації» // Офіційний веб-сайт Українського інституту національної пам'яті. – Режим доступу: <http://www.memory.gov.ua/news/golovni-novatsii-zakoniv-nevidkladnoi-dekomunizatsii>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 13.04.2015).

Відповідно до ухвалених законів, Верховна Рада визнала борцями за незалежність України учасників кількох політичних і військових спілок: УНР, ЗУНР, Карпатської Січі, УПА, ОУН, сейму Карпатської України, Української Гельсінської спілки та ін. Ідеться про те, що всі люди, які боролися за суверенітет України у збройних, парамілітарних, підпільних, політичних організаціях або вели цю боротьбу індивідуально, визнаються борцями за незалежність Української держави. Вона ж гарантує їм за це соціальні пільги. Натомість заперечення такої боротьби або її правомірності визнається, згідно із законом, протиправним.

Щодо заборони тоталітарної пропаганди, то, за словами одного з авторів відповідного законопроекту, народного депутата Ю. Луценка, «цей законопроект не забороняє ідеологію, тому що це неприйнятно для будь-якої демократичної країни. Цей законопроект забороняє тоталітарний режим, хоч у які б кольори він фарбувався: у фашистські, в комуністичні, в будь-які інші. Тоталітарний режим заборонений і засуджений Україною», – пояснив він. Ухвалення закону служитиме двом цілям: усуненню загрози суверенітету України та зміцненню «духу української нації», ідеться в пояснювальній записці до документа.

Також рішенням Верховної Ради має відбутися розсекречення архівів з документами каральних органів, які передаються до Інституту національної пам'яті. «Держава гарантує право кожного на доступ до архівної інформації», – ідеться в тексті закону. Починає діяти принцип єдиного архіву та самоцензури, коли відповідальність за взяті з архіву й поширені інформації несе автор того чи іншого тексту, а не архівіст. Понад це відновлюється

історична справедливість: імена всіх репресованих, подробиці каральних операцій стають надбанням широкої громадськості.

Що стосується «травневих свят», то 9 травня визначено парламентарями як День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні з метою усунення радянських кліше, відмови від терміна «Велика Вітчизняна війна», упровадженого в часи СРСР для ще однієї «духовної скріпи» – нібито спільної вітчизни, яку захищав «радянський народ».

Хоча Президент П. Порошенко, від підпису якого залежить те, як скоро нові закони буде запроваджено, ще не висловив свого ставлення до них, сумнівів у тому, що на документах стоятиме президентська віза, практично немає. Адже саме П. Порошенко виступив з ініціативою святкування Дня примирення 8 травня.

Закони було проголосовано оперативно, за скороченою процедурою, тобто фактично без обговорення й без другого читання. Така оперативність стала сенсаційною, зважаючи на традиційну дискусійність в Україні історичних конфліктних питань. Тим більше враховуючи ухвалення законів за місяць до знаменної дати – 70-річчя завершення радянсько-німецької війни.

Оглядач «Української правди» М. П'єцух не виключає, що Кабмін ініціював розгляд відповідних законопроектів, щоб перебити хвилю інформаційної атаки на Прем'єра. Адже одні з тих, хто найбільше критикує уряд, є колишні союзники А. Яценюка зі «Свободи».

Прем'єр, який раніше не був помічений в антикомуністичній діяльності, пише оглядач, фактично вбив двох зайців. Задобрив західноукраїнський електорат у час різкого падіння рівня життя і вибив з рук своїх опонентів їхні ключові політичні гасла про боротьбу з комунізмом та визнання УПА.

Як зазначає політолог В. Карасьов, прийняття «декомунізаційного пакета» було важливим і для коаліції: «Для коаліції його прийняття мало символічне значення – він об'єднав її в ситуації, коли всередині назрівав явний розкол. Плюс в ситуації, коли в економіці поліпшення немає і не передбачається, потрібна була демонстрація того, що влада рве з минулим і будує світле майбутнє».

З іншого боку, не можна виключати, що в нинішніх умовах суспільно-політичної нестабільності, періодичних звинувачень у підтримці диверсійних угруповань, сепаратизму й розколу України представників Комуністичної партії України, однією з цілей ухвалених законів було «приборкання» КПУ, заборони якої поки що не вдалося досягти через суд, через заборону її радянського наповнення – відповідної символіки, пов'язаної з радянським режимом цінностей, і запобігання широко анонсованій комуністами акції до 1 травня в столиці України. Нагадаємо, раніше депутат російської Держдуми від КПРФ В. Рашкін заявляв про запрошення Компартією України всіх лівих сил провести в Києві «антифашистський день солідарності», на якому не виключалася присутність лідера КПРФ Г. Зюганова.

Тепер міністр юстиції України П. Петренко визнав, що ухвалений антикомуністичний закон фактично заборонив Компартію в Україні.

«Цей закон фактично поставив крапку в практично річній роботі із заборони Комуністичної партії через суд, який ініціювало Міністерство юстиції. Зараз парламент виконав свою місію, оскільки на рівні закону фактично заборонив ті політичні партії, які використовують символіку і пропагують комуністичний режим», – цитує міністра УНН. П. Петренко уточнив, що до таких партій належить Комуністична партія України.

Ухвалені закони спричинили помітний суспільний резонанс із широкою амплітудою думок – від бурхливого схвалення до не менш бурхливого засудження – в Україні та у світі. Одні вважають їх не на часі в умовах війни на Сході України, розглядаючи як чинник посилення напруженості в країні (на кшталт сумнозвісного законопроекту про скасування «мовного» закону Ківалова – Колесніченка) та інструмент відволікання громадськості від загрозливих тенденцій у соціально-економічній сфері, інші стверджують, що ухвалення таких законів відбувається із запізненням і сподіваються, що їх прийняття стане чинником зміцнення національної самосвідомості українців і «запобіжником» від повернення в тоталітарне минуле.

Природно, що проти «декомунізаційного пакета» виступив **лідер Комуністичної партії України П. Симоненко**, який звернувся до Президента П. Порошенка з відкритим листом, оприлюдненим на сайті КПУ, із закликом не підписувати ухвалений закон № 2558 та направити його до Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанська комісія) для отримання висновків щодо відповідності цього закону положенням Загальної декларації прав людини від 10.12.1948 р., Міжнародного пакту про громадянські і політичні права від 16.12.1966 р., Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р., а також рішенням Європейського Суду з прав людини.

На думку лідера КПУ, закон про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного тоталітарних режимів в Україні й заборону пропаганди їхньої символіки є «непродуманим, популістським, недемократичним та антиєвропейським», таким, що «грубо ігнорує права та свободи людини і громадянина, гарантовані ст. 34, 36, 37 Конституції України, а також ст. 10, 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р.» і може призвести до ескалації напруження в українському суспільстві.

Апелюючи до європейського досвіду, П. Симоненко підкреслив, що «всі передові країни Європейського Союзу на сьогодні скасували закони, якими заборонялися комуністична ідеологія та використання символіки радянського періоду», і нагадав висновок Венеціанської комісії стосовно введеної свого часу владою Республіки Молдова заборони на використання комуністичної символіки, відповідно до якого така заборона суперечить Європейській конвенції з прав людини.

Ряд експертів, зі свого боку, вважають за краще не поспішати з радикальними ухвалами, здатними «розгойдати» ситуацію в країні. «Ідеологічна безкомпромісність зараз, коли йде війна, коли реальний розкол у суспільстві, – це несвоечасно. Такий радикалізм може викликати набагато

небезпечніші рухи, ніж нинішня компартія, насамперед проросійські», – заявила директор Фонду «Демократичні ініціативи» **І. Бекешкіна**.

Експерт вважає, що перш ніж приймати нові закони про святкування Дня перемоги та героїзації ОУН-УПА, має бути проведена роз'яснювальна робота на Східній Україні, хоча б серед молоді.

З думкою **І. Бекешкіної** погоджується генеральний директор **Київського міжнародного інституту соціології (КМІС) В. Паніотто**. Він підкреслює, що в суспільстві немає згоди з приводу деяких історичних моментів.

За його словами, заборону пропаганди комуністичного режиму в Україні сприйматимуть менш болісно, оскільки тут розколу в суспільстві менше. При цьому соціолог звертає увагу, що інші закони здатні викликати в населення значно більше питань. За даними КМІС, перемога в Другій світовій війні стоїть у громадян на третьому місці серед найбільше шанованих свят. Питання ж діяльності ОУН-УПА залишається одним з головних предметів для суперечок.

«Центр і Захід мають одну точку зору, а Схід і Південь – іншу. Спочатку має бути серйозна інформаційна підготовка і дослідження. Поки в суспільстві не буде переконливої більшості, ці закони не підтримуватимуть», – вважає **В. Паніотто**.

Політичний експерт А. Золотарьов¹ в інтерв'ю «Голосу столиці» назвав закон про засудження комуністичного та нацистського тоталітарних режимів «ідеологічною халтурою», яка «містить дуже багато сумнівних норм, які можуть стати джерелом не об'єднання країни, а ще більшого розбрату та конфлікту». Як зазначає **А. Золотарьов**, «у жодній з політичних партій коаліції, які йшли на вибори, не було пункту про декомунізацію. У такому випадку логічно було б винести цей закон на громадське обговорення. Цього зроблено не було». При цьому, на його переконання, цей законопроект у випадку його підписання Президентом знищить «навіть можливість появи інших лівих сил, які захочуть взяти на озброєння загальноприйнятту у тих же європейських “лівих” символіку». «Те, що продукує цей закон, це – монополія на істину. По-друге, це, по суті, новий диктаторський закон. І, по-третє, це закон, який невинувато криміналізує пропаганду. Наприклад, червоний прапор або прапор Перемоги...» – обурюється **А. Золотарьов** (Голос столиці (http://newsradio.com.ua/2015_04_09/Zakon-pro-dekomun-zac-ju-poki-durn-piljajut-pamjatniki-neg-dniki-piljajut-bjudzhet-Zolotarov-8738). – 2015. – 9.04).

«Це цинізм вищої проби – напередодні 70-річчя Перемоги заборонити ветеранам надіти ордени і вшанувати їхніх ворогів, – вважає **політолог М. Погребинський**². – Але це ще й нерозумно, оскільки нагадує істерію

¹ За даними «Вікіпедії», український політолог, керівник центру «Третій сектор», політконсультант **О. Рябченка** (1994 р.), **В. Литвина** (1994 р.), **Ю. Тимошенко** (1996–1997 рр.).

Вчився у Воронежському університеті на історика. Два роки служив на Північному флоті. Довчався в Дніпропетровському університеті. Там же здобув другий фах – юриста. Викладав політологію.

² За даними «Вікіпедії», політолог, з 1993 р. – директор КЦПІК (Київського центру політичних досліджень і конфліктології). Закінчив фізичний факультет Київського університету.

безнадійності. Як з такою ідеологічною лінією вони збираються зберегти країну хоча б в нинішніх кордонах (не кажучи вже про повернення Донбасу і Криму), я не уявляю».

Діаметрально протилежну позицію щодо ухвалених законів зайняв історик, директор Українського інституту національної пам'яті **В. В'ятрович**, який напередодні у своєму блозі закликав парламентарів підтримати відповідні законопроекти: «Вірю у вашу відвагу порвати із совковим минулим і готовність вийти на європейську практику і стандарти, зокрема у ставленні до злочинів проти людяності та відкритості інформації. Демократія в країні, яка не дає можливості громадянам ознайомитися з фактами минулого, – неможлива.

Також я вірю, що сотні тисяч репресованих, убитих борців за незалежність завтра у сесійній залі парламенту України отримають шанси на те, що їхні імена будуть відомі нащадкам...

...Сотні й тисячі загиблих борців за незалежність, вояків армії УНР, отаманів Холодного Яру, воїнів збройного визвольного руху, дисидентського спротиву, нескорених в'язнів таборів...

Час їхнього тріумфу може бути завтра, в парламенті України, у чистий четвер страсного тижня.

...Засудити злочини – це не питання помсти, це питання справедливості. Тому європейські країни, які пережили тоталітаризм, прийняли закони, якими ствердили: новопостала держава зобов'язується ніколи не повторити тоталітарні практики.

Завтра це врешті має шанс сказати Держава Україна. Європейська Україна.

Шановні парламентарі! Проведімо ризику, відділімо тяжке минуле від вільного майбутнього» (Українська правда. Блоги (<http://blogs.pravda.com.ua/authors/viatrovych/552577474cf1c>). – 2015. – 8.04).

На переконання В. В'ятровича, ідеться не лише про символи, ідеться про майбутнє. «Колись одне медіа зробило красиву мапу України, де були нанесені дані про пам'ятники чи вулиці Леніна. Ці дані співставили з рівнем життя місцевого населення. І де були леніни, там був нижчий рівень самозайнятості, менша мобільність людей, тобто вони навіть не покидали теренів свого району.

Символи несуть із собою певні цінності. Точніше антицінності – патерналізм, покору, небажання вирішувати самостійно і брати відповідальність, сприйняття влади як непідконтрольної суспільству, а

У різний час був депутатом Київської міськради, членом Київського міськвиконкому, помічником заступника Голови Верховної Ради України, членом Ради експертів з внутрішньої політики при Президенті Л. Кучмі, радником Прем'єр-міністра України (1998–2000 рр.), радником глави Адміністрації Президента України (при В. Медведчуку, 2002 р.).

З 1989 р. брав участь як менеджер і радник у виборчих кампаніях.

За даними «Українського журналу», опоненти М. Погребинського вважали, що КЦПК фінансувала СДПУ(о). Своєрідним підтвердженням цього може бути факт, що з 2002 р. М. Погребинський працював радником голови Адміністрації Президента Л. Кучми – В. Медведчука. Йому закидалася причетність до використання так званих «темників» у часи Кучми. М. Погребинський також відомий своїм критичним ставленням до подій помаранчевої революції.

правоохоронних органів як каральних», – зауважив історик, додаючи, що прийняття «декомунізаційного пакета» запізниле, адже «якби їх прийняли тоді, коли і в інших посткомуністичних країнах Центральної та Східної Європи, Україна мала би більше шансів вирватися з тоталітарного минулого. І Україні не треба було би другої революції 2004 р. та третьої революції 2013–2014 рр.».

З такою думкою солідарний **політолог О. Палій**³, який вважає, що «ці закони потрібно було прийняти 23 роки тому, але краще пізно, ніж ніколи. Коли по країні стоять ідоли, котрі знищували її народ, а люди не знають історії, їх легко підбити на всякі авантюри, що і відбулося в Донбасі. Якби ці закони прийняли раніше, зараз народ не страждав би».

Редактор інтернет-видання «Історична правда» В. Кіпіані та письменник і філософ історії А. Дністровий зі свого боку погоджуються з тим, що ухвалені закони вже давно на часі. «Прийнятий закон надолужує незроблене раніше. Але всі закони, які приймаються в Україні, є недосконалими. Їх усі можна критикувати», – вважає В. Кіпіані та додає, що закон можна змінювати, але з водою не варто вихлюпувати дитину. «Парламент усе приймає з запізненням. Незалежно від змісту закону, все вирішуватиме судовий процесуальний шлях. Також відбуватиметься низова декомунізація – це стане важливим чинником», – вважає А. Дністровий.

У свою чергу **керівник програм Центру досліджень визвольного руху Я. Ясиневич**, порівнюючи ситуацію сьогодення з минулим, зазначає: «Недбайливе ставлення до розслідування злочинів проти Майдану є наслідком недбальства, байдужості і непрофесійності у розслідуванні тисяч інших злочинів, побутових, кримінальних, адміністративних. Суспільство і медіа швидко забудуть трагедію родини умовних Іваненків, але хлопців з Майдану забути не так легко. Їхня смерть стосується всіх нас. Як і нерозслідування та незасудження».

Смерті під час встановлення більшовицької окупації, Розстріляного Відродження, Голодомору, війни проти УПА, дисидентів – це те саме. Той самий злочин, незасуджений (до вчорашнього дня) та нерозслідуваний (кримінально це вже немає сенсу, історично ще попереду – щойно ухвалена вимога удоступнити документи).

Янукович відповідальний за вказівку натиснути на гашетку й убити сотню наших громадян. Потім він злякався і втік. Більшовики та нацисти – не злякалися і не втекли. І сидять поруч із нами досі в усій цій символіці. Щоб це змінити – учора закладено основу.

Основу, яка сформує імунітет суспільства проти порушення прав

³ За даними «Вікіпедії», український експерт-політолог, політичний консультант.

У 2001 р. закінчив Києво-Могилянську академію (політологія, історія), у 2006 р. у Національному інституті проблем міжнародної безпеки захистив дисертацію за фахом «Національна безпека держави», кандидат політичних наук.

2006–2010 рр. – провідний експерт Інституту зовнішньої політики Дипломатичної академії при Міністерстві закордонних справ України, з 2010 р. – політичний консультант.

Є автором близько 70 наукових публікацій, близько 700 газетних і журнальних публікацій, 150 відеосюжетів; редактор шести книг.

Лауреат премії ім. Д. Мейса 2012 р.

людини. Щоб створити атмосферу взаємної толерантності, а до злочинів проти людяності слід бути нетолерантним.

Така от діалектика посттоталітарної трансформації» (Радіо «Свобода» (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/26950559.html>). – 2015. – 10.04).

Що стосується зарубіжної реакції, то прогнозовано негативною виявилася **реакція** на ухвалені Верховною Радою закони з боку **Російської Федерації**.

Російська влада висловлює жаль з приводу ухвалення українським парламентом законів про засудження комуністичного режиму. Про це 9 квітня заявив **прес-секретар президента Росії Д. Песков**. «У Росії зберігали і будуть зберігати пам'ять війни, а головне – будуть пам'ятати уроки, які ця війна дала всьому людству. Можна жалкувати через те, що, дійсно, на тлі подібних рішень, на тлі таких заяв дуже багато ветеранів в ці тижні, що передують ювілею, дійсно будуть зустрічати свято зі сльозами на очах», – зазначив речник В. Путіна. Д. Песков також згадав слова президента РФ про «згубність спроб викривлення нашого минулого».

У **Міністерстві закордонних справ Росії** розцінили «декомунізаційний пакет», ухвалений Верховною Радою, як «антиросійські та антиукраїнські закони». Про це йдеться в оприлюдненій 10 квітня заяві російського зовнішньополітичного відомства. У заяві висловлюється занепокоєння щодо «боротьби з героїчним минулим народу України», яке, на думку російських дипломатів, здійснює діюча українська влада. «Вражає блюзнірство, з яким у Верховній Раді України була організована вся ця епопея з ухваленням пакета “антикомуністичних”, а фактично, антиросійських і антиукраїнських законів саме напередодні 70 річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні», – говориться в заяві.

У МЗС РФ також висловили незадоволення щодо «викорінення» в Україні терміна «Велика Вітчизняна війна» й заміни його на «Другу світову війну». «Це все переписування на швидку руку під політичну кон'юнктуру історії, щоб сформуванню нову ідеологію», – прокоментувала ухвалення українським парламентом «декомунізаційного пакета» 9 квітня в ефірі радіостанції «Ехо Москви» **заступник департаменту інформації і друку МЗС РФ М. Захарова**. «Це робиться в розпал громадянської війни, яка там йде повним ходом, це робиться в той час, коли Києву титанічними зусиллями був розроблений і запропонований план порятунку держави, який передбачає політичну консолідацію суспільства, і в розпал цього всього приймаються такі рішення, – додала вона. – Чи допомагають вони хоч якось склеїти державу, щоб вона існувала в тих рамках, у яких вона зараз є? Я не думаю».

Водночас російський **експерт, заступник директора Центру політичних технологій О. Макаρκін** називає український досвід боротьби з комуністичною спадщиною характерним для багатьох країн Східної та Центральної Європи. Тією чи іншою мірою комуністична символіка заборонена в Угорщині, Молдові, Латвії, Грузії, Литві, Польщі, Чехії, Естонії. Україна йде цим же шляхом, вважає він (Диалог (http://www.dialog.ua/news/49861_1428269883). – 2015. – 6.04). За його

словами, це очікувано, особливо враховуючи наявність вихідців із Прибалтики та Грузії в українських елітах. «Вони прагнуть пройти цим шляхом, створити національну державу. При цьому ідеї антикомунізму, на відміну від аспектів українського націоналізму, прийнятні для сучасної Європи. Проти антикомунізму виступає ліва меншість у Європарламенті, яка і так скептично ставиться до нової української влади. На відміну від підняття на прапор УПА, Бандери і Шухевича, тема антикомунізму зближує з Європою, у якій фашизм і комунізм все частіше розглядаються як два боки тоталітаризму», – вважає експерт.

«Критикуючи комуністів і проводячи антикомуністичну політику, нова влада ще більше відбудовується від Росії. Незважаючи на те що комуністична ідеологія тут давно не домінує, Росія продовжує з нею асоціюватися», – підсумовує О. Макаркін.

Справедливість його умовиводів частково підтверджується нещодавною заявою політиків **Союзу демократичних лівих (SLD) Польщі**, які вважають визнання Верховною Радою України воїнів УПА борцями за незалежність України «ляпасом» для Польщі та особисто для президента Республіки Польща Б. Коморовського. Про це політики SLD заявили під час спеціальної прес-конференції 12 квітня.

«Прославлення УПА і прийнятий закон, який визнає спеціальну роль УПА в історії України і визначає, що на його основі можна карати всіх, хто буде ставити під сумнів те, що УПА є злочинною організацією, причетною до геноциду (поляків. – Прим. ред.) є ганьбою. Це – ляпас для Польської держави і президента Коморовського», – заявив депутат цієї партії Т. Калита.

Депутат підкреслив, що вважає УПА злочинною організацією, і звернувся до української влади, щоб та, згідно з прийнятим законом, спробувала притягнути його до відповідальності. Він також звернувся і до Б. Коморовського, щоб той «відмежувався від українських націоналістів, засудив цей закон і висловився критично до нього».

Водночас прес-секретар президента Польщі Й. Тшаска-Вечорек повідомила, що президент Б. Коморовський під час виступу у Верховній Раді України закликав до вибачення й примирення двох народів у контексті складної спільної історії. «Сподіваюся, що на шляху до нинішнього гарного діалогу наших країн і народів не стануть колишні суперечки та сварки, поляки й українці вміють вести складну дискусію про історію своїх конфліктів і про їхні трагічні наслідки», – зазначила Й. Тшаска-Вечорек (Главное (<http://glavnoe.ua/news/n221628>). – 2015. – 13.04).

Разом з тим російські експерти прогнозують, що ухвалення в Україні «декомунізаційного пакета» спровокує невдоволення з боку **Китаю**.

Кампанія, спрямована проти Комуністичної партії України, сприймається в Пекіні найбільш негативним чином, заявив експерт з **Китаю**, доктор економічних наук, професор, заступник директора Інституту Далекого Сходу РАН А. Островський. «Реакція відносно П. Порошенка і нової влади України, яка веде боротьбу з комуністичною ідеологією, у Пекіні вже є. Китаєм керує Комуністична партія (КПК), природно, їй це не

подобається, – зазначає А. Островський. – Китай зазвичай відповідає не одразу, але відповідає дуже жорстко. На експертному рівні різке невдоволення вже є. А раз є на експертному, то буде і на офіційному. Можна не сумніватися» (Взгляд (<http://www.vz.ru/news/2015/4/8/738871.html>). – 2015. – 8.04).

Від себе зазначимо, що питання об'єднання, або «зшивання» країни мають підтримуватися відповідним дискурсом. Вживання терміна «Велика Вітчизняна війна», по суті, окреслює розкол України по кордонах, що існували до 1939 р., адже західноукраїнські землі та Закарпаття військові події зачепили ще в 1939 р. Саме в 1939 р. відповідно букві пакту Ріббентропа – Молотова відбулася окупація Західної України радянськими військами. Саме в 1939 р. відбувся військовий конфлікт між хортистською Угорщиною та Карпатською Україною, який супроводжувався чергою кровопролитних зіткнень між угорськими військами та воєнізованими формуваннями Карпатської січі Карпатської України та чехословацькими військами. Війна завершилася окупацією й приєднанням до Угорського королівства території Закарпатської України (Підкарпатській Русі).

Отже, для України в сучасних кордонах більш органічним є розгляд себе в дискурсі Другої світової, а не Великої Вітчизняної війни, адже він відображає події, пов'язані з усіма територіями Української держави. І навпаки, дискурс «Великої Вітчизняної війни» стосовно України живить перевагу одних українських територій – умовно кажучи, Радянської України – над іншими, західноукраїнськими, які були окуповані або «приєднані», з усіма наслідками, які випливають з цього статусу – необхідністю підпорядковувати власні цінності, уявлення, традиції цінностям, уявленням і традиціям, нав'язаним ззовні, що сьогодні, наприклад, проявляється в тезі «почути Донбас». Зайвим буде запитувати, чи хто-небудь коли-небудь закликав «почути Галичину»?..

З іншого боку, виходячи з прагнення Кремля максимально послабити Україну шляхом проведення федералізації (читай – розколу), зрозумілим стає наполягання московської влади на використанні Україною саме дискурсу «Великої Вітчизняної» як такого, що об'єднує не стільки українські території й народ, скільки українські та російські.

Серед можливих наслідків реалізації ухваленого «декомунізаційного пакета» у випадку набрання законами чинності оглядачі називають прискорення процесу заборони Комуністичної партії, який на разі відчутно загальмував. І хоча відтермінування вердикту в цій справі радше оголює всі недоліки судової системи, позиція Верховної Ради справді може посприяти швидкому розв'язанню цього питання. Про це пише Н. Лебідь у статті «Чистий четвер десовєтизації» в газеті «Україна молода».

У випадку підписання законів Президентом почне діяти так званий перехідний період. Для партій – це місяць, за який треба привести назву й символіку у відповідність до закону. Власникам торгових марок виділено півроку. Для друкованих ЗМІ – три місяці. Якщо за цей час не вжити заходів, то відповідні структури й інституції можуть бути прикриті або закриті.

У ЗМІ тепер не можна буде «заперечувати злочинний характер комуністичного режиму 1917–1991 рр. в Україні» або виправдовувати його. Не можна буде героїзувати керівників компартії, створювати позитивні образи таких героїв. На підставі таких порушень Мін'юст має право позбавити ЗМІ реєстрації через суд.

У зв'язку з такими прогнозами показово, що народний депутат від Блоку П. Порошенка Т. Батенко вже звернувся до міністра юстиції України П. Петренка з вимогою скасувати реєстрацію Комуністичної партії України, інших політичних партій, а також друкованих засобів масової інформації, які використовують у назві символіку комуністичного і/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів і здійснюють пропаганду комуністичного і/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів і їхньої символіки в день набрання чинності Законом України «Про засудження комуністичного і націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні і заборону пропаганди їх символіки» (назва документа – за першоджерелом).

Разом з тим для більшості українців дія ухвалених законів стане помітною насамперед через зміну назв міст, вулиць, скверів тощо, зокрема таких міст обласного значення, як Дніпропетровськ і Кіровоград, адже всім об'єктам, у назвах яких згадується ім'я або псевдонім партійних діячів, необхідно буде повернути або історичну назву, або знайти нову назву. Вирішувати, яку назву присвоїти тій чи іншій «вул. Леніна», будуть мер або голова сільради. Якщо процес штучно затягуватиметься, то до справи візьмуться губернатори.

Приблизно так само вчинять і з пам'ятниками вождям минулого. Якщо місцеві ради, яких зробили відповідальними за процес, відтерміновуватимуть рішення, то долю пам'ятників вирішуватимуть чиновники рангом вище. Про це пише А. Рябоконт у статті «Депутати пройшлися по комуністичному минулому серпом і молотом» у газеті «Комсомольская правда в Украине».

Водночас, на думку відомого журналіста й блогера Д. Казанського, саботаж рішення на місцях все одно буде. «Ясна річ, на Донеччині та Луганщині ухвалені Верховною Радою закони будуть сприйматися негативно, оскільки там діє пропаганда, спрямована на захист комуністичних цінностей», – сказав він, відповідаючи на запитання «Гал-інфо» щодо реакції місцевої влади на Донбасі на вимогу взятися за перейменування вулиць, що мають імена тоталітарних вождів і комуністичних діячів. «Місцева влада буде все саботувати. Ми ж пам'ятаємо, що ще за Ющенко був ухвалений закон, який так само приписував демонтаж символів тоталітарного минулого, радянських пам'ятників, у тому числі Леніну та іншим радянським вождям. Звісно, нічого не виконувалося. І цього разу місцева влада на Донбасі не буде нічого перейменовувати. Посилатиметься на брак коштів», – зазначив блогер.

Він додав, що більшість місцевих міських голів не були покарані навіть за організацію референдуму, тож навряд чи побоюватимуться покарання за саботування нових законів. «Оскільки в нас вже тепер при владі у Донецькій та Луганській областях відверті сепаратисти, які багаторазово порушували

закон, організовували референдуми проти України, підтримували угруповання; якщо в нас не саджають людей за те, що вони розв'язали війну, вбили тисячу осіб, то примусити їх прибрати пам'ятник Леніну чи перейменувати вулицю тим більше неможливо», – сказав Д. Казанський.

Блогер укотре наголосив, що Президент не міняє місцеві злочинні еліти. «Ніхто не вичищає місцеві еліти. Я недавно писав, що в Костянтинівці виходить газета, заснована Колесніковим і міськрадою, яка пише відверту брехню про те, що у Львові знущаються над ветеранами війни. Розпалюється міжрегіональна ненависть. Там іде не те що якась декомунізація, там іде зворотний процес – нагнітання ненависті до України», – зазначив Д. Казанський.

На думку блогера, П. Порошенко боїться непередбачених ситуацій і хаосу, тому схиляється до опертя на старі кадри. «Я думаю, не міняє їх, тому що вони зручні. Є певні чиновники, котрі ладні служити кому завгодно. Можливо, вони відвезли якісь подарунки в Київ, засвідчили свою лояльність, тому їх не міняють. Вирішили, що простіше працювати зі старими, перевіреними кадрами, ніж непередбачуваними новими», – сказав він.

Тим часом, поки ухвалений Верховною Радою 9 квітня «декомунізаційний пакет» ще чекає на підпис Президента, главі держави вже запропонували внести поправки в закон про засудження комуністичного режиму. Про це у Facebook повідомив координатор групи «Інформаційний опір» Д. Тимчук.

«Як я писав сьогодні вранці, закон про “декомунізацію” вимагає деяких технічних правок... Теоретично є два варіанти внесення таких змін – швидкий і дуже швидкий. Перший варіант полягає у внесенні поправок в закон після його підписання Президентом України. Другий варіант – пропозицію Верховній Раді з боку Президента України внести відповідні правки до підписання», – написав Д. Тимчук.

«Зокрема, я пропоную доповнити список “легального” використання радянської символіки, на яку не розповсюджується заборона: у випадках з бойовими та іншими відзнаками часів СРСР (крім “спеціалізованих” нагород для каральних органів); у випадках з бойовими прапорами військових частин і з'єднань часів Радянського Союзу; в офіційних документах, виданих громадянам за часів СРСР», – повідомив Д. Тимчук у своєму Facebook 10 квітня.

Він повідомив, що направив П. Порошенку відповідне звернення.

Отже, подальша доля декомунізації в Україні на разі залежить від рішення Президента (*Матеріал підготовлено з використанням інформації таких джерел: galinfo (http://galinfo.com.ua/news/190661.html). – 2015. – 10.04; NEWSru.ua (http://www.newsru.ua/press/10apr2015/komunyaky.html). – 2015. – 10.04; Українська правда (http://www.pravda.com.ua/articles/2015/04/10/7064423). – 2015. – 10.04; Взгляд (http://www.vz.ru/news/2015/4/8/738871.html). – 2015. – 8.04; zadonbass.org (http://zadonbass.org/news/accent/message_90260). – 2015. – 9.04; Новості bigmir.net (http://news.bigmir.net/ukraine/888482-Rossiiskie-*

komynysti-planiryut-1-maya-priehat-v-Kiev-na-antifashistskii-miting-gaGordon). – 2015. – 5.04; *BBC Україна* (http://www.bbc.co.uk/ukrainian/news_in_brief/2015/04/150409_vs_kremlin_dec_ommunisation_comment). – 2015. – 9.04; *Диалог* (http://www.dialog.ua/news/49861_1428269883). – 2015. – 6.04; *Радио «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/26950559.html>). – 2015. – 11.04; *Громадське радіо* (<http://hromadskeradio.org/2015/04/11/pro-dekomunizatsiyu-ukrayini-vahtang-kipiani-ta-anatoliy-dnistroviy>). – 2015. – 11.04; *Главное* (<http://glavnoe.ua/news/n221628>). – 2015. – 13.04; *Буржевой лидер* (<http://www.profi-forex.org/novosti-mira/novosti-sng/ukraine/entry1008250887.html>). – 2015. – 2.04).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення цін (тарифів)» із пропозиціями Президента України.

Законом, зокрема, запроваджується механізм, за яким Кабінет Міністрів України погоджуватиме встановлення державними колегіальними органами державних регульованих цін у розмірі, нижчому за економічно обґрунтований, з одночасним поданням на розгляд парламенту законопроекту про внесення змін до закону України про Державний бюджет України на відповідний рік щодо джерел відшкодування різниці між державними регульованими та економічно обґрунтованими цінами.

У зв'язку з цим в абзаці 2 підпункту 3 й абзаці 2 підпункту 7 п. 4 розд. І прийнятого Верховною Радою України Закону слова «з одночасним визначенням у відповідному рішенні Кабінету Міністрів України джерел» замінити словами «з одночасним поданням на розгляд Верховної Ради України проекту закону про внесення змін до закону про Державний бюджет України на відповідний рік щодо джерел».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0919 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ринок природного газу».

Закон, зокрема, передбачає:

- правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку природного газу;
- створення нормативної бази діяльності на ринку природного газу;
- забезпечення недискримінаційного доступу до ринку природного газу його суб'єктів і всіх споживачів;
- створення в Україні повноцінного ринку природного газу, заснованого

на засадах вільної конкуренції з належним рівнем захисту споживачів (зокрема, тих категорій споживачів, які потребують особливого захисту), надійності енергопостачання та здатного до інтеграції з ринками природного газу сторін Енергетичного співтовариства, у тому числі шляхом створення регіональних ринків природного газу.

Для забезпечення конкуренції на товарному ринку природного газу Законом запроваджується механізм відокремлення діяльності, пов'язаної з управлінням газовою інфраструктурою, від діяльності вертикально інтегрованих організацій, пов'язаної з видобуванням і постачанням природного газу.

Законом закріплюється державне регулювання на ринках послуг із транспортування, розподілу, зберігання природного газу та послуг установки LNG, що полягає у:

- встановленні обов'язку надавати доступ до відповідної інфраструктури для всіх замовників і визначенні виключних підстав для відмови в доступі;
- затвердженні регулятором ринку методологій і тарифів на такі послуги;
- використанні типових договорів на транспортування, розподіл, зберігання природного газу.

Законом передбачено створити товарний ринок природного газу, який включатиме в себе оптовий і роздрібний ринок.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2250 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки» (назва документа – за першоджерелом).

Верховна Рада України «з метою недопущення повторення злочинів комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів, будь-якої дискримінації за національною, соціальною, класовою, етнічною, расовою або іншими ознаками у майбутньому, відновлення історичної та соціальної справедливості, усунення загрози незалежності, суверенітету, територіальній цілісності та національній безпеці України приймає цей Закон, яким засуджує комуністичний та націонал-соціалістичний (нацистський) тоталітарні режими в Україні, визначає правові основи заборони пропаганди їх символіки та встановлює порядок ліквідації символів комуністичного тоталітарного режиму».

Законом також внесено відповідні зміни до законів України «Про політичні партії в Україні», «Про громадські об'єднання», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про інформаційні агентства», «Про телебачення і радіомовлення», «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців», «Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та

святкових дат, назв і дат історичних подій», «Про інформацію», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про географічні назви», «Про вибори народних депутатів України», «Про вибори Президента України», «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» і до Кримінального кодексу України.

Законопроект зареєстровано за № 2558 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті».

Законом на законодавчому рівні встановлено правовий статус борців за незалежність України у ХХ ст., закріплено право на надання державних і муніципальних соціальних гарантій цим борцям, визнано на державному рівні нагороди та військові ступені борців за незалежність України у ХХ ст., визначено основні напрями державної політики щодо відновлення, збереження та вшанування національної пам'яті про таку боротьбу й встановлено відповідальність за порушення законодавства про статус борців за незалежність України у ХХ ст.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2538-1 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років».

Законом запропоновано увічнити перемогу над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 рр., встановивши форми такого увічнення, визначено пам'ятки Другої світової війни, запроваджено 8 травня – Днем пам'яті та примирення, внесено зміни до ст. 73 Кодексу законів про працю України, встановивши 9 травня – Днем перемоги над фашизмом у Другій світовій війні (День Перемоги). Крім того, визначено таким, що втратив чинність, Закон України «Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2539 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення зміни до статті 16 Основ законодавства України про охорону здоров'я (щодо акредитації аптечних закладів)».

Згідно із Законом, не підлягають обов'язковій акредитації аптечні заклади. Акредитація аптечних закладів може здійснюватися на добровільних

засадах.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0927 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення зміни до Податкового кодексу України (щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення та постачання лікарських засобів та медичних виробів)».

Законодавчим актом передбачено звільнити від податку на додану вартість операції із ввезення на митну територію України лікарських засобів і медичних виробів та операції тільки першого постачання лікарських засобів, медичних виробів на митній території України імпортером або виробником.

Законом також уточнено бюджетні програми, у межах виконання яких Міністерство охорони здоров'я України укладає угоди зі спеціалізованими організаціями, які здійснюють закупівлі, перелік яких визначений Законом України «Про здійснення державних закупівель», на підставі яких складаються договори, на підставі яких здійснюється ввезення на територію України чи придбання на території України лікарських засобів і медичних виробів.

Законопроектом передбачена відповідальність платників у разі нецільового використання наданої пільги в оподаткуванні лікарських засобів і медичних виробів, а також положення щодо визначення Кабінетом Міністрів України переліку лікарських засобів та медичних виробів, які закуповуються на підставі угод щодо закупівлі зі спеціалізованими організаціями, які здійснюють закупівлі, і порядку ввезення, постачання та цільового використання лікарських засобів, медичних виробів, що звільняються від оподаткування податком на додану вартість.

Законопроект зареєстровано за № 2151 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо електронного звернення та електронної петиції.

Проектом (реєстр. № 2299) пропонується внести зміни до ст. 5 Закону України «Про звернення громадян» і доповнити Закон новою ст. 231, у яких передбачається запровадження механізму подання звернень в електронній формі, а також упровадження особливої форми колективного звернення громадян до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та до органів місцевого самоврядування – електронної петиції (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про реструктуризацію зобов'язань за кредитами в іноземній валюті.

Законопроектом передбачається встановити, що всі банки та інші фінансові установи, які діють на території України, за письмовою заявою громадян України, що мають невиконані зобов'язання за кредитними договорами в іноземній валюті, зобов'язані протягом одного місяця провести реструктуризацію зобов'язань за кредитним договором.

Згідно з проектом, реструктуризації підлягають усі споживчі кредити, отримані для придбання будь-якого майна, без обмеження суми заборгованості.

Споживчий кредит, право вимоги за яким відступлено іншій особі (якщо вона не є фінансовою установою), виконується позичальником або поручителем за ціною відступлення.

Заборгованість за споживчим кредитом конвертується за офіційним курсом НБУ на дату укладання кредитного договору. Курсова різниця списується банками.

Відсоткова ставка за користування кредитом після реструктуризації не повинна перевищувати ту, яка була встановлена до моменту реструктуризації.

Законопроект зареєстровано за № 1558-1 (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04.***

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації».

Закон встановлює правові та економічні засади здійснення енергосервісу для підвищення енергетичної ефективності об'єктів державної та комунальної власності.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1313 (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04.***

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо кредитних зобов'язань».

Законодавчим актом встановлено, що кредитор-банк має право списати за рахунок створених страхових резервів суму збитків, які виникли внаслідок анулювання (прощення), відповідно до Закону України «Про реструктуризацію кредитних зобов'язань з іноземної валюти в гривню», фізичним особам-позичальникам частини боргу.

Законом також встановлено, що кредитор має право включити до складу витрат частину заборгованості, анульовану (прощену) фізичним особам, у сумі, що не була списана за рахунок страхового резерву, а також що доходи

фізичної особи-позичальника, які виникають при анулюванні (прощенні) кредитором частини боргу, а також поверненні предмета іпотеки позичальником-фізичною особою кредитору, звільняються від оподаткування податком на доходи фізичних осіб.

Законопроект зареєстровано за № 0939 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних».

Законом, зокрема, встановлюється, що публічна інформація у формі відкритих даних – це публічна інформація у форматі, що дає змогу її автоматизовано обробляти електронними засобами, вільний і безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання.

Розпорядники інформації зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних на запит, оприлюднювати й регулярно оновлювати її на єдиному державному веб-порталі відкритих даних і на своїх веб-сайтах.

Публічна інформація у формі відкритих даних є дозволеною для її подальшого вільного використання та поширення.

Будь-яка особа може вільно копіювати, публікувати, поширювати, використовувати, у тому числі в комерційних цілях, у поєднанні з іншою інформацією або шляхом включення до складу власного продукту, публічну інформацію у формі відкритих даних з обов'язковим посиланням на джерело отримання такої інформації.

Публічна інформація, що містить персональні дані фізичної особи, оприлюднюється та надається на запит у формі відкритих даних у разі додержання однієї з таких умов:

1. Персональні дані знеособлені та захищені відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

2. Фізичні особи (суб'єкти даних), персональні дані яких містяться в інформації у формі відкритих даних, надали свою згоду на поширення таких даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

3. Надання чи оприлюднення такої інформації передбачено законом.

4. Обмеження доступу до такої інформації (віднесення її до інформації з обмеженим доступом) заборонено законом.

5. Перелік наборів даних, що підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, вимоги до формату й структури таких наборів даних, періодичність їх оновлення визначаються Кабінетом Міністрів України. При цьому до такого переліку Кабінет Міністрів України обов'язково включає інформацію, доступ до якої у формі відкритих даних передбачено законом.

Створення та забезпечення функціонування єдиного державного веб-порталу відкритих даних здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері електронного урядування.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2171 (*Офіційний портал*

Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо умов повернення строкових депозитів).

Метою законопроекту є встановлення стабільності банківської системи через урегулювання механізму створення ресурсної бази діяльності банківської системи.

Законопроектом пропонується встановити, що клієнти банку матимуть право отримати вклади та нараховані по ним відсотки за строковим банківським договором після закінчення терміну дії договору, на відміну від діючого на сьогодні правила, за яким, зокрема, фізичні особи-вкладники можуть отримати власний вклад або його частину за першою вимогою. Дострокове повернення такого вкладу та нарахованих процентів за цим вкладом можливе виключно у випадку, коли це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу.

Відповідні зміни пропонується внести до ст. 1060, 1065 Цивільного кодексу України та ст. 13 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок».

Законопроект зареєстровано за № 1195 (**Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).**

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони тваринного світу».

Закон, зокрема, запроваджує в травні – червні в місцях масового розмноження і вирощування потомства тваринами органами самоврядування оголошення «сезонів тиші», посилену охорону середовищ існування тварин в об'єктах природно-заповідного фонду, заборону використання для добичі тварин електрогонів, петель, самоловів, самострілів.

Встановлюється також, що в період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня, забороняється проведення робіт і заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, використання моторних маломірних суден, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах).

Реклама, а також будь-яка інша діяльність з рекламування чи розповсюдження заборонених знарядь добування (збирання) об'єктів тваринного або рослинного світу спричиняє накладення штрафу на громадян від 30 до 60 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб рекламодавця та/або розповсюджувача реклами – від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0916 (**Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04).**

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони біорізноманіття».

Документом, зокрема, встановлюється, що охорона і відтворення об'єктів Червоної книги України забезпечуються органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами, що є суб'єктами використання тваринного й рослинного світу, власниками об'єктів Червоної книги України, власниками та користувачами земельних ділянок, у межах яких перебувають рідкісні й такі, що є під загрозою зникнення, види тваринного та рослинного світу, занесені до Червоної книги України.

Законом забороняється використання ведмедів і вовків на мисливських випробувальних станціях, а також для проведення іспитів, змагань і притравки мисливських собак, використання тварини в кориді, створення та діяльність пересувних звіринців, пересувних зоопарків і пересувних виставок диких тварин, а також діяльність дельфінаріїв, що не мають природної морської води

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0917 (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04.***

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства».

Законом передано функції по здійсненню державного архітектурно-будівельного контролю від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю, до органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади, а також спрощено деякі дозвільні й погоджувальні процедури в будівництві.

Документом встановлено, що надання документації, яка дає право на виконання підготовчих і будівельних робіт, проведення державного архітектурно-будівельного контролю та прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів може здійснюватися виконавчими органами сільських, селищних, міських рад з питань державного архітектурно-будівельного контролю – щодо об'єктів, розташованих на території населених пунктів; структурними підрозділами районних державних адміністрацій з питань державного архітектурно-будівельного контролю – щодо об'єктів, розташованих за межами населених пунктів; центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю через головних інспекторів будівельного нагляду – щодо об'єктів, розташованих на території кількох адміністративно-територіальних одиниць.

Законодавчим актом також вдосконалено процедуру подання декларації

про виконання підготовчих і будівельних робіт, скорочено термін видачі технічних умов у відповідній сфері, удосконалено юридичну відповідальність у зазначеній сфері.

Відповідні зміни внесено до Кодексу України про адміністративні правопорушення, законів України «Про основи містобудування», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи», «Про місцеві державні адміністрації», «Про архітектурну діяльність», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про судовий збір», «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності».

Законопроект зареєстровано за № 1546 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2015. – 9.04).

***

У п'ятницю, 10 квітня, на пленарному засіданні Верховної Ради було проведено «годину запитань до уряду», під час якої розглядалося питання формування тарифів на енергоносії для населення. Депутати заслухали відповідну інформацію Національної комісії регулювання електроенергетики.

Головуючий надав слово в. о. голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Д. Вовку, який поінформував про роботу регулятора, завданням якого є збалансування інтересів держави, споживачів і підприємств. За його словами, завдання держави в тому, щоб встановити економічно обґрунтовані тарифи регулятором і захистити соціально вразливі верстви населення.

Д. Вовк нагадав, що всі фракції коаліції у своїй угоді підтримали перехід до економічно обґрунтованих тарифів. Такий перехід має бути поступовим із прозорим розкриттям собівартості. Національна комісія рухається в цьому напрямі. У лютому – березні були прийняті рішення щодо поступового підвищення ціни на електроенергію у п'ять етапів до економічно обґрунтованого рівня та поступового підвищення цін на газ. Це планується зробити за два роки.

Урядовець також повідомив, що у квітні повна ціна на газ для підприємств становить приблизно 9 тис. 600 грн за 1 тис. куб. м. Для населення регулятор встановив ціну 3 тис. 600 грн і 7 тис. 200 грн. «3 тис. 600 грн – це дуже складне рішення для регулятора, бо це 50 % від тієї ціни, на яку він орієнтувався. Ця ціна застосовується найбільше для тих людей, які живуть в селах, які споживають газу найбільше. 3 тис. 600 грн за 1 тис. куб. м – це ціна на 200 куб. м протягом опалювального періоду, яка встановлена з 1 жовтня по 30 квітня», – пояснив він.

Зі свого боку, Національна комісія зобов'язала всі енергопередавальні компанії розіслати протягом квітня – травня місяця заявки на отримання субсидій. Усі, хто отримував раніше субсидії, далі продовжуватимуть їх отримувати, наголосив він.

Міністр енергетики та вугільної промисловості В. Демчишин відповів на запитання стосовно того, чи достатньо газу українського видобутку й чому

цей газ не використовується для забезпечення населення?

Міністр повідомив, що споживання газу населенням протягом року становить 14 млрд куб. м. Ще додатково теж саме населення через теплокомуненерго споживає ще приблизно 6,8 млрд куб. м газу для опалення. Сумарно – це майже 21 млрд куб. м газу, який постачається українському населенню. З іншого боку, в Україні добувається сумарно 19,5 млрд куб. м газу. «Дехто говорить, що цього газу достатньо... Ми втратили 2,5–3 млрд куб. м добування газу в Криму. Це – “Чорноморнафтогаз”, який добував на шельфі Чорного моря і в Криму... Крім того, є 1,5 млрд куб. м газу, який добуває “Укрнафта”, це також державна компанія, яка цей газ повинна була би віддавати в баланс газу для населення. Але вона цей газ використовує для внутрішнього споживання, не віддає “Нафтогазу” під соціальні цілі», – повідомив він.

В. Демчишин навів дані споживання газу, згідно з якими на сьогодні український газ в об’ємі 12,8 млрд куб. м, який добуває «Укргаздобування», використовується для забезпечення населення за пільговою ціною. Але, оскільки потрібно 21 млрд куб. м, різницю 9 млрд куб. м потрібно закуповувати назовні.

«Сьогодні це десь приблизно 250, трошки більше, доларів. Протягом початку опалювального сезону середня ціна була вище 300 дол. Тому, змішуючи цей газ, виходить середня вартість для населення – на рівні десь приблизно 4,5 тис. грн. Враховуючи, що імпортований газ – це 9 млрд куб. м, це ціна в середньому 260–270, враховуючи опалювальний сезон, помножені на курс. Бюджет сформований із курсу 21,70 грн/дол., “плюс” транспортування “Укртрансгазом” по магістральним мережам, потім – розподіл. Це ще додатково приблизно 660 грн на кожну тисячу кубічних метрів. Крім того, зверху ще плата за постачання – це за облік, це за обслуговування кінцевого споживача. Це ще додатково 90 грн. І “плюс” 20 % НДС. Ще додатково акциз в розмірі 4 % для населення. І сумарно ми, в принципі, виходимо на цю вартість. Тому математично можна показати розрахунок, яким чином формується ціна для населення», – пояснив урядовець.

Міністр заявив, що в міру зменшення споживання або збільшення добування українського газу цей баланс буде мінятися. І за домовленістю з МВФ щоквартально НКРЕ переглядатиме цю формулу, якщо буде змінюватися курс долара або вартість газу, який ми закуповуємо.

За його словами, очікується, що протягом наступних двох кварталів вдасться зменшити ціну газу, який закуповується з Європи та Росії. «Сумарно ми очікуємо, що ...нам вдасться купувати газ по ціні меншій, ніж 250 дол. за 1 тис. куб. м. Тому щоквартально ця ціна буде переглядатись», – сказав він.

В. Демчишин також відповів на запитання стосовно того, що під час переговорів з МВФ ставилося досить просте питання: чому Україна не може вийти на єдину ціну, адже єдина ціна розв’язує дуже багато проблем. Він відповів так: «Перше. Корупція. Маючи дві ціни, у нас з’являється проблема на рівні облгазів і на рівні теплокомуненерго із пересортицею. Тобто

дешевий газ, який ніби повинен спалюватися для населення, для виробництва тепла для населення або для постачання облгазами для населення, продається промисловості. Варіант один: тільки вирівняти ціну, а потім різницю тим, хто не може заплатити, компенсувати через дотації. Тобто в європейському розумінні це дуже важливе питання, і нам вдалося переконати їх, що цього не можна робити зразу, це довгий процес. Більше того, в Коаліційній угоді ці питання всі зафіксовані. Мова йде про те, що протягом 2015–2017 рр. ми вийдемо до економічно обґрунтовану ціну на газ. Тому, в принципі, ми і формували цю домовленість з МВФ в дусі Коаліційної угоди. До 2017 р. поетапно щорічно будуть відбуватися ці зміни, крім, як я вже сказав, щоквартального перегляду в рамках зміни самої вартості газу, “плюс” курсових різниць».

Міністр також відповів на запитання, що є складовою тарифу на електричну енергію (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 10.04).

***

На пленарному засіданні Верховної Ради в п'ятницю, 10 квітня, Голова Верховної Ради України В. Гройсман зазначив, що протягом тижня було розглянуто ряд важливих питань, у тому числі щодо боротьби з корупцією, прозорості тарифів. З цих питань було проведено засідання коаліції, були напрацьовані певні рішення.

В. Гройсман також зазначив, що питання щодо перевірки фактів корупції в державному секторі є надзвичайно важливими і всі зацікавлені в тому, щоб кожне звинувачення було ретельно перевірене.

Він запевнив у тому, що парламент тут має відіграти важливу роль.

В. Гройсман повідомив, що він мав розмову з Прем'єр-міністром, і засвідчив, що він зацікавлений у публічності та відкритості перевірки даних фактів. «Дуже важливо, щоб парламент в рамках парламентського контролю і Генеральна прокуратура чітко поінформувала про те, які були звинувачення, в чому вони полягають, чи знайшли вони своє підтвердження і коли знайдуть підтвердження. Кожна людина має бути покарана. Іншого варіанта не має. Інакше ніколи не завершиться процес звинувачень, зловживань і корупції», – наголосив він і запропонував народним депутатам шляхом голосування підтримати протокольне доручення щодо створення робочих груп у комітетах для перевірки цих фактів.

В. Гройсман зачитав протокольне доручення Голови Верховної Ради Комітету з питань запобігання і протидії корупції та Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності створити спільну робочу групу для перевірки оприлюднених Держфінінспекцією фактів можливих зловживань у державному секторі економіки.

Згідно з дорученням, робоча група має викласти висновки й пропозиції за результатами перевірки щодо цих порушень у письмовому звіті і подати їх на розгляд Верховної Ради до 7 травня 2015 р.

Генеральний прокурор має звітувати перед Верховною Радою про стан

розслідуваних фактів і інших фактів зловживань у державному секторі до 7 травня.

Народні депутати підтримали протокольне доручення Голови Верховної Ради України.

Парламентарі також підтримали ще одне протокольне доручення Голови Верховної Ради Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення створити спільну робочу групу для перевірки обґрунтованості підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 10.04*).

***

14–17 квітня народні депутати працюватимуть у комітетах, комісіях і фракціях. Наступне пленарне засідання II сесії відбудеться у вівторок, 21 квітня (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 10.04*).

***

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти за основу та в цілому проект закону про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного майна» (щодо механізму приватизації).

Проектом (реєстр. № 2464) пропонується в ч. 3 ст. 184 та в ч. 1 ст. 185 чинного Закону виключити пункти щодо обов'язкового пропонування для продажу на фондових біржах пакета акцій акціонерних товариств розміром 5–10 % статутного капіталу до проведення конкурсу з метою визначення ринкової вартості пакета акцій об'єктів приватизації групи «Г» і «В» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 10.04*).

***

Комітет з питань фінансової політики та банківської діяльності планує обговорити з керівництвом Національного банку України пропозиції щодо системного плану дій для стабілізації банківської системи і валютного ринку.

Комітет вирішив розглянути це питання на своєму засіданні 6 травня.

Члени комітету прийняли таке рішення після заслуховування інформації першого заступника голови НБУ О. Писарука.

Голова комітету С. Рибалка зазначив: «Ми почули відповіді на наші запитання до НБУ, хоча голова Нацбанку В. Гонтарева не була на засіданні комітету. Не усі відповіді нас задовольнили. Але головне, що ми домовилися із першим заступником голови НБУ О. Писаруком про підготовку в найближчий час плану для відновлення довіри до регулятора і стабілізації в банківському секторі.

Ми зберемося і обговоримо план дій для оздоровлення банківської системи, зміцнення національної грошової одиниці. Комітет забезпечить підготовку “дорожньої карти” – документа зі спільним баченням і конкретними пропозиціями для виходу зі складної ситуації в банківській системі».

С. Рибалка нагадав, що ще кілька місяців тому комітет обговорював можливі ризики. «З жалем може констатувати, що більшість побоювань, які висловлювали члени нашого комітету два-три місяці тому, збуваються. Триває відтік ресурсів з банківської системи. Ми наблизилися впритул до ліквідації одного з найбільших банків країни – держава фактично відмовилася від його порятунку. Серйозні проблеми відчуває як мінімум ще один з крупних банків, який отримує рефінансування від НБУ. В результаті, як ми і прогнозували, дефіцит коштів Фонду гарантування вкладів є вже очевидним. Загроза зростання кількості банків, які підуть на ліквідацію до кінця цього року, залишається. Затягування вирішення банківської кризи вкрай негативно впливатиме на загальні темпи виходу з кризи всієї економіки України», – зазначив голова комітету.

С. Рибалка підкреслив, що члени комітету наполягали й продовжують наполягати на важливості постійної взаємодії безпосередньо з керівництвом НБУ. «Співпраця з працівниками Нацбанку у нас є щоденною. Але визначити загальні стратегічні цілі та плани щодо стабілізації банківського сектору, як фундаменту всієї фінансової системи України, нам так і не вдалося. І без керівництва НБУ це зробити неможливо. Я ще раз змушений констатувати небажання глави НБУ співпрацювати», – констатував народний депутат.

У свою чергу перший заступник голови НБУ повідомив, що регулятор уже почав роботу над таким планом спільно з колишніми керівниками Нацбанку. За словами О. Писарука, НБУ налаштований на співпрацю з комітетом у підготовці плану, а також у квітні – травні поточного року подасть на розгляд членів комітету ряд нових проектів законів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04*).

***

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (щодо збереження науково-педагогічного кадрового потенціалу країни).

Голова комітету Л. Денісова, доповідаючи законопроект (реєстр. № 2528), пояснила, які зміни пропонується внести щодо пенсійного забезпечення працюючих пенсіонерів-науковців. «Ми розглядаємо доопрацьований законопроект. Відповідно до нього, якщо науковець отримує пенсію, обчислену на загальних засадах, то такий пенсіонер у період з 1 квітня до 31 грудня 2015 р. отримуватиме 85 % від загальної пенсії, але не менше 1423,5 грн. Якщо ж людині нарахована наукова пенсія, то для неї також буде запроваджено обмеження в розмірі 85 %».

За словами Л. Денісової, реалізація запропонованих змін надасть змогу одержувати наукову пенсію (85 % від її розміру на тимчасовий період та 100 % після його завершення) пенсіонерам, які працюють на наукових і науково-педагогічних посадах.

Члени комітету, підтримавши законопроект, зазначили, що його прийняття надасть можливість зберегти наукову наслідковість у питанні розвитку науково-технічного потенціалу країни, оскільки, у більшості випадків, під дію внесених змін щодо пенсійного забезпечення науково-педагогічних працівників потрапляють доктори наук, які, виходячи на пенсію, продовжують працювати в науковій сфері, у тому числі будучи науковими керівниками великої кількості аспірантів і докторантів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 9.04*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України провів телефонну розмову з федеральним канцлером Німеччини.

П. Порошенко поінформував А. Меркель про ескалацію ситуації на Донбасі через неприпинення бойовиками вогню та невиконання ними вимоги повного відведення важкої техніки. Президент України також наголосив на необхідності негайного звільнення всіх заручників.

П. Порошенко закликав збільшити моніторингову місію ОБСЄ та посилити її технічно задля верифікації порушень припинення вогню і відведення техніки.

Президент України і федеральний канцлер Німеччини погодилися, що необхідно створити всі умови для надходження гуманітарної допомоги для постраждалих, які мешкають у Донецькій і Луганській областях, зокрема тієї, що надходить за сприяння Міжнародного комітету Червоного Хреста.

Співрозмовники висловили сподівання на результативність проведення зустрічі міністрів закордонних справ країн «нормандської четвірки» в Берліні та домовилися продовжити діалог за її результатами (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 13.04*).

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з прем'єр-міністром Сербії А. Вучичем.

П. Порошенко наголосив, що Україна завжди підтримувала територіальну цілісність Сербії. Зі свого боку А. Вучич підтвердив визнання територіальної цілісності України.

Глава Української держави поінформував про останні події на Донбасі і висловив сподівання, що Сербія, яка головує в ОБСЄ, використає всі

можливості для повної імплементації мінських домовленостей усіма сторонами.

Співрозмовники домовилися координувати дії задля підвищення ефективності моніторингу СММ ОБСЄ, зокрема наголосили на необхідності збільшення кількості інспекторів і покращення їхнього технічного забезпечення.

Президент України закликав Сербію посилити кримінальну відповідальність за участь її громадян у незаконних збройних формуваннях на Донбасі. А. Вучич запевнив, що саме такого підходу й дотримуватимуться в Сербії щодо найманців.

Співрозмовники запросили здійснити візити на найвищому рівні до України та Сербії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 13.04.*)

***

У Великодню ніч Президент України П. Порошенко із сім'єю – дружиною Мариною, дітьми Євгенією, Олександром та Михайлом узяв участь у святкових богослужіннях у кількох храмах Києва.

У Володимирському кафедральному соборі президентська родина разом із Патріархом Київським і всієї Руси-України, настоятелем Української православної церкви Київського патріархату Філаретом, настоятелем храму протоієреєм Борисом, вірянами пройшла хресною ходою.

Після цього вони взяли участь у Великодньому богослужінні, яке провів настоятель УПЦ КП.

Наступним Президент відвідав собор Воскресіння Христового Української греко-католицької церкви. Там святкову Пасхальну літургію провів верховний архієпископ УГКЦ Святослав.

Далі глава держави приєднався до святкової молитви прихожан Святої Успенської Києво-Печерської Лаври. У Трапезній церкві Службу відправив предстоятель Української православної церкви митрополит Онуфрій.

У всіх святинях П. Порошенко вітав вірян зі святом Великодня та Воскресінням Христовим (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 12.04.*)

***

Президент підписав Закон, який забезпечує будівництво оборонних інженерних споруд в особливий період.

Президент України П. Порошенко підписав Закон № 311-VIII, який забезпечує можливість місцевим державним адміністраціям своєчасно здійснювати закупівлі робіт (товарів, послуг) для будівництва інженерних споруд з метою зміцнення обороноздатності держави в особливий період.

Закон «Про внесення зміни до статті 39 Закону України “Про здійснення державних закупівель”» розроблено у зв'язку з виникненням особливих економічних і соціальних обставин, що унеможливають дотримання замовниками термінів для проведення процедур конкурсних торгів

***

Президент П. Порошенко в Одесі взяв участь в урочистостях з нагоди 71 річниці визволення міста від нацистських окупантів. Звертаючись до присутніх у залі, глава держави зазначив, що із сьогоденного свята розпочинається марафон пам'яті з відзначення 70-річчя завершення Другої світової війни, який закінчиться святкуванням Дня Перемоги 9 травня.

Президент особливо підкреслив внесок українців у перемогу 1945 р. «За підрахунками істориків, близько 6 млн українців воювали у лавах Червоної армії. 2 тис. 072 українця заслужили звання Героя Радянського Союзу. Український льотчик І. Кожедуб, який збив 64 німецькі літаки, став тричі Героєм. Чотири оперативні стратегічні об'єднання були названі «українськими фронтами», – сказав П. Порошенко, зауваживши, що Україна разом з Білоруссю опинилися фактично у центрі подій війни 1941–1945 рр. «Свідченням колосального внеску українців у перемогу над фашизмом стало і визнання України у 1945 р. засновницею ООН, на рівні з іншими державами», – наголосив Президент.

Глава держави назвав образливими та шокуючими заяви нинішнього керівництва РФ про те, що війну можна було б виграти й без України. «Такі слова – то наруга над пам'яттю загиблих воїнів і знуцання над почуттями живих ветеранів. Не виграла б цієї війни без українців – тут немає навіть про що сперечатися! А от про те, чи почалася би війна, якби у Кремлі не підписали пакт Ріббентропа – Молотова, можна було б і посперечатися», – зауважив П. Порошенко.

Особливо відзначив Президент героїзм одеситів, 14 з яких були удостоєні звання Героя. «Пам'ять про те воєнне лихоліття нічим не стерти. Наші діди-прадіди з покоління сорокових відбили агресію із Заходу. Та навіть у страшних снах вони не могли уявити, що після 70 років миру в життя їхніх онуків та правнуків війна увірветься... зі Сходу, – сказав П. Порошенко. – Чим, скажіть, аншлюс Австрії 1938 р. чи окупація Судетської області в 1939 р. відрізняються від анексії Криму чи спроб відторгнути Донбас в 2014?!»

Глава держави відзначив значний вклад одеситів в антитерористичну операцію на Сході України. «Вперше за 70 років ми зі зброєю в руках захищаємо суверенітет та територіальну цілісність держави від ворожих зазіхань. Гідні слави своїх героїчних предків одесити встали на захист Батьківщини, виконуючи свій святий обов'язок в лавах Збройних сил України та інших військових формувань», – сказав Президент. Він відзначив особовий склад оперативного командування «Південь», підрозділи Військово-Морських сил, повітряного командування «Південь», Національної гвардії, офіцерів та курсантів Військової академії. Одеські морські прикордонники беруть участь в охороні морської ділянки

державного кордону біля Маріуполя. П'ятдесят дев'ять кращих синів Одещини віддали життя за свою українську Батьківщину.

Президент особливо також зазначив той факт, що за рік в Одесі сформовано потужний волонтерський рух на підтримку армії.

Глава держави звернувся до присутніх і російською мовою. «Я глибоко признателен Одессе и всем вам за ваш выбор в пользу единой Украины, за вашу верность своей стране, своему народу, своему гражданскому долгу», – сказав П. Порошенко.

За пропозицією Президента всі присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих у часи Другої світової війни, під час антитерористичної операції, а також тих, чиє життя трагічно обірвалося 2 травня минулого року.

Президент вручив державні нагороди учасникам звільнення Одеси, учасникам АТО і волонтерам (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 10.04.*)

***

Президент має намір найближчим часом подати до Верховної Ради законопроект про Національну поліцію. Про це глава держави повідомив після презентації Державної програми реформування органів внутрішніх справ в Одеському державному університеті внутрішніх справ.

Президент зазначив, що реформа патрульної служби, яку представила присутнім перший заступник міністра внутрішніх справ Е. Згуладзе, – це лише перший крок у реформуванні всієї системи правоохоронних органів. Глава держави позитивно оцінив грузинський досвід реформ і перші результати роботи в Україні Е. Згуладзе і висловив сподівання, що їй вдасться втілити заплановане в життя. «Ми хочемо, щоб так було і у нас», – наголосив П. Порошенко.

Президент закликав присутніх у залі студентів і випускників вишу активно вступати до лав патрульних нової служби. За словами глави держави, у третій декаді серпня нові патрульні розпочнуть роботу в Одесі, Львові, Харкові.

Президент зазначив, що в рамках реформи передбачається не лише запровадити новий рівень вимог до якості роботи, а й поліпшити матеріально-технічне забезпечення, а також матеріальне забезпечення службовців. Заробітна плата патрульних має зрости до 8–10 тис. грн.

Е. Згуладзе поінформувала про основні аспекти реформи. Перший заступник міністра особливо наголосила, що девізом нових патрульних стануть слова «служити і захищати». «Служити – це нова філософія. Наш народ довго прислужував владі. Прийшов час це змінювати», – сказала вона. В Одесі навчання патрульних розпочнеться 20 квітня. У Києві нові патрульні вже навчаються та почнуть працювати з 15 червня.

Президент оглянув автомобілі, які буде використовувати нова патрульна служба, і проїхав за кермом одного з них від Університету внутрішніх справ до Одеського національного театру опери і балету.

На презентації та зустрічі Президента зі студентами вишу також був

присутній міністр внутрішніх справ А. Аваков (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2015. – 10.04).

***

У рамках робочої поїздки до Одеської області Президент П. Порошенко відвідав флагман Військово-Морських сил України – фрегат «Гетьман Сагайдачний». Спілкуючись з моряками, Президент заявив про початок реалізації проекту відродження українського військово-морського флоту. «Україна була, є й буде морською державою», – заявив П. Порошенко.

За словами Президента, запорукою відродження й слави ВМС України стане не лише їхнє технічне переоснащення. «Головним в цьому є справжній український патріотичний бойовий дух. Упевнений, що спільними зусиллями ми подолаємо всі труднощі і відродимо флот. Головне, що в нас є його основа – ви, військові моряки, вірні присязі й флотським традиціям, готові виконати свій обов'язок перед народом України», – сказав Президент.

Глава держави зазначив, що, з урахуванням всіх реальних загроз національній безпеці України, військовий флот має бути сучасним, високотехнологічним та взаємосумісним з країнами-партнерами. «Подібно тому, як ми за рік з нуля створили боєздатну армію на суходолі, ми здатні повторити подібне диво й на морі», – сказав Президент, зазначивши, що це завдання потребує значних фінансових ресурсів, які влада знаходитиме, незважаючи на надзвичайно складну економічну ситуацію та ситуацію на Сході України.

«З метою реалізації Морської доктрини України започатковує пілотний проект відродження та розвитку Військово-Морських сил», – повідомив Президент, зауваживши, що до цієї роботи буде залучено вітчизняних і закордонних експертів. Бойове ядро флоту становитимуть кораблі-носії ударної зброї, берегові ракетні й артилерійські комплекси, а також морська авіація та морська піхота. Для забезпечення безпеки й обороноздатності України в Азово-Чорноморському регіоні необхідно в найкоротші терміни розробити та реалізувати Державну цільову програму розвитку кораблебудування на період до 2035 р., сказав П. Порошенко.

Президент зауважив, що в умовах гібридної війни проти України Військово-Морські сили є важливим стабілізуючим фактором у приморських регіонах. Глава держави наголосив на важливості розвитку приморських регіонів та особливо зазначив у цьому контексті, що Україна боротиметься за повернення Криму.

Президент привітав моряків з 71 річницею визволення Одеси від фашистських загарбників. «Сьогодні разом віддаємо шану подвигу воїнів-визволителів з Третього Українського фронту під командуванням одесита, генерала армії Р. Малиновського; подвигу військових моряків, які десантами, діями підводних човнів і надводних кораблів підтримували війська на приморському напрямку. Одесити, всі українці завжди шануватимуть героїзм воїнів армії, флоту і народного ополчення, які загинули в боях за Одесу, та

сотень городян, закатованих чи вивезених окупантами. Низький уклін та вічна пам'ять усім загиблим у роки Другої світової війни за нашу свободу!» – сказав П. Порошенко.

Президент зазначив, що сьогодні правнуки героїчних прадідів стали на захист Батьківщини і відбивають агресію – тепер не із Заходу, а із Сходу. П'ятдесят дев'ять воїнів, родом з Одещини чи з підрозділів, постійно тут дислокованих, віддали життя за свою українську Батьківщину, сказав Президент.

Президент нагадав, що українські військові моряки першими зустріли так звану гібридну війну. «Більше місяця Військово-Морські сили стримували агресора в Криму, дали державі час і можливість підготуватися до оборони», – сказав П. Порошенко.

Глава держави вручив цінні подарунки курсантам Одеської національної морської академії, нахімовцям, які у березні 2014 р., після захоплення військового містечка в Севастополі, відмовилися виконувати злочинний наказ щодо переходу до лав Збройних сил Російської Федерації, не дозволили зірвати прапор Військово-Морських сил Збройних сил України, під час підйому прапору Росії вийшли на загальне шикування та виконали Державний гімн України – «в пику зрадникам». «Низький уклін вам і подяка за цей подвиг від всього українського народу», – сказав Президент.

Корабель вийшов у відкрите море для вшанування пам'яті загиблих моряків. П. Порошенко спустив на воду вінок. Після завершення церемонії глава держави поспілкувався із членами команди (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 10.04.*)

***

Президент П. Порошенко здійснив робочу поїздку до Одеси. Під час відвідання меморіального комплексу «Пам'ятник невідомому матросу» глава держави поклав квіти до центральної стели на Алеї слави.

Учасники церемонії вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання. Рота Почесної варти пройшла урочистим маршем (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 10.04.*)

***

Президент П. Порошенко на зустрічі в Києві з американським сенатором Р. Портманом наголосив на важливості трансатлантичної солідарності для підтримки України, яка нині відстоює демократичні цінності в протистоянні з агресором.

Президент зазначив, що Україна робить усе можливе для виконання мінських домовленостей та розраховує на підтримку США в тому, щоб забезпечити їх виконання всіма сторонами.

П. Порошенко особливо відзначив необхідність введення міжнародної місії з підтримання миру, «щоб забезпечити стабільність мирного процесу».

З іншого боку, Президент наголосив на тому, що в Україні ні сьогодні борються не лише за те, щоб захистити країну, а й за те, щоб змінити її, «привести її до абсолютно нових цінностей».

Президент подякував сенаторові за його особисту позицію щодо необхідності надання Україні більш активної підтримки.

Сенатор наголосив на тому, що Америка має бути поруч з Україною. Він зазначив, що на нього справили враження зміни, які відбулися в країні за останній рік. Але за рік значно зросли загрози безпеці України.

Р. Портман зазначив, що виступає за те, аби США були більш залучені в забезпечення реалізації мінських домовленостей. За словами сенатора, Адміністрація США повинна здійснити кроки не лише в запровадженні програм тренувань для військових, а й у підвищенні обороноздатності української армії.

Р. Портман також відзначив важливість подальшої фінансової підтримки реформ в Україні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2015. – 9.04).

***

А. Яценюк з родиною традиційно взяв участь у Великодній відправі в храмі Святого Миколая Чудотворця.

Прем'єр-міністр України А. Яценюк разом із дружиною Терезією, доньками Христиною і Софією, мамою Марією Григорівною та батьком Петром Івановичем традиційно взяв участь у Великодній відправі в храмі Святого Миколая Чудотворця на Аскольдовій могилі в Києві.

А. Яценюк зазначив, що Великдень – «дуже світле і дуже українське свято». «Чому українське? Тому що мало яка нація пережила таке пригноблення і воскресла, стала сильною, бореться і перемагає», – сказав він (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2015. – 12.04).

***

«Ми деолігархізували і демонополізували ринок природного газу в Україні», – зазначив А. Яценюк.

Верховна Рада України підтримала урядовий законопроект про ринок природного газу, який позбавить олігархів чи будь-кого іншого права безкоштовно користуватися державними газорозподільними мережами.

Напередодні голосування глава уряду України А. Яценюк звернувся до парламенту ухвалити відповідний закон. Він нагадав, що практично всі газорозподільні мережі в країні перебувають у державній власності, водночас кілька заможних громадян безкоштовно їх використовують.

«Парламент проголосував один з основних законів на енергетичному ринку країни, – наголосив А. Яценюк за результатами прийняття закону Верховною Радою. – Десять років не могли проголосувати, і нарешті сьогодні ми деолігархізували і демонополізували ринок природного газу в країні».

Закон про ринок природного газу передбачає право користування

державними газорозподільними мережами виключно на платній основі
(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)). – 2015. – 9.04).

***

А. Яценюк: Європа має стояти на двох опорах: одна – діалог Берліна й Парижа, друга – діалог Варшави і Києва.

«Європа має стояти на двох ногах: одна – діалог Берліна й Парижа, а друга – діалог Варшави і Києва», – сказав Прем'єр-міністр України А. Яценюк на зустрічі з президентом Республіки Польща Б. Коморовським у Києві в четвер, 9 квітня.

Глава уряду України підкреслив, що Б. Коморовський «пройшов дуже великий політичний шлях і дуже багато зробив для своєї країни»: «Те, що відбувається зараз в Україні, відбувалося в Польщі 20 років тому. Найбільше наше завдання – це зробити все для майбутнього України, пройти ті реформи, які пройшла Польща».

А. Яценюк висловив вдячність Б. Коморовському за допомогу Польщі в проведенні реформ в Україні, підтримці територіальної цілісності та незалежності Української держави та за слова президента Польщі під час виступу у Верховній Раді, «що не буде стабільної і безпечної Європи, якщо її частиною не стане Україна..., а Україна стане частиною Європейського Союзу».

Б. Коморовський підкреслив, що Польща «з величезною повагою дивиться на здобутки України, в тому числі у частині прийняття важких рішень, пов'язаних зі реформами»: «У повній мірі цінуємо те, що Україна, в тому числі завдяки главі уряду, увійшла у фазу втілення, а не лише декларування реформ».

Президент Польщі висловив вдячність за можливість виступити в українському парламенті і звернутися до всього українського народу: «У моїй промові прозвучало повне розуміння важкої ситуації в Україні, а також повна підтримка процесу важких реформ, оскільки це відповідає польському досвіду. Нам це вдалося пройти».

Він підкреслив, що відносини Польщі та України, «підтримка її незалежності і територіальної цілісності, підтримка внутрішніх реформ і прозахідного шляху – це не кон'юнктурна тимчасова політична мода»: «Для нас успіх України, її внутрішніх реформ, зміцнення незалежності, досягнення успіхів на шляху до Європи – це завдання стратегічної ваги. Сьогодні ми наповнюємо амбітним змістом стратегічне партнерство між нашими країнами. Але я впевнений, що в майбутньому буде ще більш активна співпраця між нашими країнами. Співпраця не лише в рамках інституцій Західного світу, особливо інституцій Європейського Союзу, але й у рамках особливого двостороннього політичного союзу між нашими державами»
(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)). – 2015. – 9.04).

***

В Україні запроваджено новий компенсаторний механізм соціального захисту населення, який допоможе громадянам в умовах приведення тарифів на житлово-комунальні послуги до ринкового рівня. Про це заявив міністр соціальної політики України П. Розенко в п'ятницю, 10 квітня, під час виступу у Верховній Раді.

Міністр соціальної політики України підкреслив, що вперше в Україні створено сервіс з якісного інформування суспільства про субсидії: кожне домогосподарство отримає у свою поштову скриньку інформацію про механізм надання субсидій, бланки заяви та декларації й інструкцію з їх заповнення. Українським громадянам, за його словами, більше не доведеться стояти в чергах за цією послугою, як було раніше.

Відтепер єдиним критерієм для отримання українцями житлових субсидій є рівень доходів родини. П. Розенко наголосив, що скасовано всі штучні критерії й чиновник більше не має права на свій розсуд забрати в людини право на субсидію.

Уряд істотно обмежив перелік документів, які громадяни подають для оформлення субсидії, продовжено вдвічі термін, на який надаватиметься адресна допомога від держави. Крім того, скасовано зайві критерії оцінки доходів громадян (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 10.04.*)

***

Міністр освіти і науки України С. Квіт здійснив робочу поїздку до Маріуполя, де відвідав Маріупольський державний університет.

Після екскурсії університетом, яку провів ректор Маріупольського державного університету професор К. Балабанов, міністр зустрівся з колективом університету та студентським активом.

Спілкуючись з викладачами та студентами, С. Квіт приділив особливу увагу основним нововведенням, які передбачає Закон України «Про вищу освіту». Міністр зазначив, що провідна ідея Закону – автономія університетів: академічна, організаційна, фінансова.

«Відповідальність за якість і прийняття найважливіших рішень перекладається на університет. Міністерство не повинно втручатися в операційні процеси, а від імені держави має запитувати університет про якість випускників і якість наукових досліджень», – підкреслив С. Квіт.

Як зазначив міністр освіти і науки, університет відрізняється від інших закладів освіти тим, що має безпосередній стосунок до науки. «Там, де немає науки – немає вищої освіти», – наголосив С. Квіт.

Під час зустрічі міністр підкреслив важливість прийняття нового Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» і зазначив, що процес інтеграції науки та освіти – одне з головних завдань реформування вищої освіти. «У співвідношенні до діяльності сучасного університету наука повинна займати понад 50 %, а у нас – це всього кілька відсотків», – зауважив С. Квіт.

Відповідаючи на запитання щодо зменшення аудиторного навантаження, міністр пояснив, що це не означає, що викладачі одержуватимуть менші гроші, а навпаки, це дасть можливість більше часу приділяти підготовці до наукових конференцій чи написанню наукових статей.

Упродовж спілкування з міністром викладачів і студентів хвилювали питання співвідношення чинних напрямів підготовки фахівців з новим переліком спеціальностей, опублікованим на сайті МОН України, можливість залучення бізнес-структур до фінансування цільової підготовки фахівців у вищих навчальних закладах, допомога в працевлаштуванні випускників тощо.

Під час поїздки до Маріуполя С. Квіт також відвідав Приазовський державний технічний університет та Азовський морський інститут Одеської національної морської академії, де ознайомився з матеріально-технічною базою, зустрівся зі студентами та викладачами (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 10.04*).

***

10 квітня 2015 р. міністр екології та природних ресурсів України І. Шевченко та голова Державного космічного агентства України О. Уруський підписали Меморандум про співробітництво в сфері науки, технологій та освіти.

Документ створює правове підґрунтя для укладання двосторонніх угод і досягнення додаткових домовленостей з питань співробітництва в дослідженні та використанні космічних технологій дистанційного зонування Землі, супутникового зв'язку та навігації для охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, запобігання надзвичайних ситуацій.

«Символічно, що підписання Меморандуму між Міністерством екології та природних ресурсів України і Державним космічним агентством України здійснюється напередодні всесвітнього Дня авіації і космонавтики та Дня працівника космічної галузі України. Екосистема є частиною космосу, тому логічно, що Мінприроди стало першим міністерством, яке закріпило співпрацю з Державним космічним агентством документально. Більше того, наша співпраця – значний вклад у реалізацію Стратегії сталого розвитку “Україна-2020” Президента України, Програми уряду і Коаліційної угоди з парламентом» – зауважив І. Шевченко.

Міністерство та ДКА України здійснюватимуть співробітництво також у таких напрямках: розробка проектів проведення досліджень щодо інвентаризації та використання природних ресурсів, використання супутникових даних для розробки та експлуатації геоінформаційних систем; розвитку космічних технологій та інтеграції до реального сектору національної економіки, модернізації виробництва на принципах «зеленої економіки» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 10.04*).

***

Рішення про приєднання до Програми ЄС «Креативна Європа» в найкоротші терміни має бути винесено на рівень уряду.

10 квітня відбулася міжвідомча нарада щодо підписання Угоди між Європейським Союзом та Україною про приєднання до Програми ЄС «Креативна Європа». У нараді взяли участь представники Міністерства культури, Міністерства закордонних справ, Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Міністерства юстиції, Міністерства фінансів, Держагентства з питань кіно, Держкомтелерадіо та інших органів виконавчої влади.

На нараді було домовлено в найкоротші терміни узгодити позиції міністерств і відомств щодо підписання Угоди та винести це питання на розгляд уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 11.04).

***

Делегація США висловила задоволення станом співпраці з МВС України.

9 квітня міністр внутрішніх справ України А. Аваков, перший заступник глави МВС Е. Згуладзе та заступник міністра внутрішніх справ з питань європейської інтеграції Т. Авакян зустрілися з делегацією Сполучених Штатів Америки на чолі із сенатором Р. Портманом.

Під час зустрічі сторони обговорили питання двосторонньої співпраці в напрямі зміцнення професійної підготовки співробітників МВС України, а також боєздатності підрозділів Національної гвардії України в контексті необхідності протидії злочинній терористичній діяльності незаконних збройних формувань на Сході України.

А. Аваков подякував уряду США та сенату за підтримку в реформуванні Міністерства внутрішніх справ України. Також під час зустрічі глава МВС обговорив із сенатором Р. Портманом питання проведення спільних навчань представників правоохоронних структур обох держав. Крім того, учасники зустрічі обговорили можливість надання Україні зброї, а також допомоги тимчасовим переселенцям.

Представники делегації США схвально оцінили стан співпраці з українською стороною, зокрема у сфері діяльності МВС України, а також підтвердили готовність і надалі розвивати двосторонні відносини (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 9.04).

***

Міністр закордонних справ України П. Клімкін відвідав Париж з робочим візитом.

Під час зустрічі із своїм французьким колегою Л. Фабіусом було обговорено стан реалізації мінських домовленостей і врегулювання ситуації на Сході України. Ішлося також про наступну зустріч міністрів закордонних справ у форматі «нормандської четвірки».

Міністри також обговорили елементи підготовки офіційного візиту до

Парижа Президента України П. Порошенка.

Співрозмовники окремо наголосили на необхідності посилення ключових напрямів двостороннього співробітництва. «Ми продовжуємо докладати спільних зусиль для реалізації мінських угод, але також не забуваємо про наші двосторонні відносини, які мають значний потенціал», – зазначив Л. Фабіус під час спілкування з пресою після зустрічі.

Під час візиту П. Клімкін провів робочу зустріч з керівництвом Комісії у закордонних справах Національних зборів Франції на чолі з головою Е. Гігу. Основними темами переговорів стали питання внутрішньополітичної та економічної ситуації в Українській державі, реалізація реформ в Україні, зокрема в контексті імплементації Угоди про асоціацію.

Міністр також виступив на інавгураційній прес-конференції Тижня українського кіно у Франції, під час якого, з 8 по 14 квітня, паризька публіка матиме нагоду ознайомитися з найкращими зразками українського кінематографу (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 9.04).

***

В Украине бесплатно установят тепловые счетчики на входе в дом.

С целью уменьшения затрат населения на коммунальные услуги Кабинет Министров Украины поручил НКРЭКУ обязать теплогенерирующие компании устанавливать счетчики на входе в дом.

Министр регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Г. Зубков на заседании правительства сообщил: «На заседании правительства Премьер-министр дал поручение НКРЭКУ обязать лицензиатов (теплогенерирующие компании. – Прим. ред.) за свой счет устанавливать тепловые счетчики на входе в дома».

И добавил, что это решение даст возможность населению меньше платить за услуги коммунального хозяйства, сказав следующее: «Почти все теплогенерирующие компании, 96 %, на выходе из своих предприятий уже установили средства учета. На сегодняшний день они не заинтересованы в том, чтобы на входе в дом устанавливались такие тепловые счетчики, поскольку по категории они получают больше денег, чем в случае наличия счетчика» (*Finance.ua (http://news.finance.ua)*. – 2015. – 13.04).

***

Уряд прийняв рішення про збільшення норм витрат на харчування під час проведення заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації інвалідів.

8 квітня Кабінет Міністрів України прийняв постанову про збільшення норм витрат на харчування під час проведення заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації інвалідів, у тому числі залучення до заходів фізкультурно-спортивної реабілітації українських воїнів, які отримали поранення в АТО.

Прийняття цього документа надасть можливість утілити сучасні механізми адаптації організму інвалідів через фізичну культуру та спорт і

забезпечити його раціональне та збалансоване харчування залежно від добових енергетичних потреб організму під час проведення реабілітації.

Президент Національного комітету спорту інвалідів В. Сушкевич подякував міністру молоді та спорту І. Жданову за своєчасне внесення цього документа (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 9.04).

***

ООН має намір виділити Україні близько 300 млн дол. допомоги. Про це сказав віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г. Зубко, коментуючи підготовку до проведення Міжнародної конференції з підтримки України, пише УНІАН.

Зокрема, за словами віце-прем'єра, ООН попередньо повідомила про готовність виділити близько 300 млн дол. на допомогу Україні. «Ми готові запропонувати і гуманітарний план реагування на ситуацію, яка склалася в Україні, і оцінку потреб відновлення Донбасу, які сьогодні становлять приблизно 1,5 млрд дол. Це дуже серйозні виклики: 1 млн переселенців, 5 млн людей, які потребують допомоги. Це те, з чим жодна європейська країна сьогодні не здатна впоратися самостійно», – сказав Г. Зубко.

Він зазначив, що ці документи розроблені спільно Мінрегіоном, ЄС, ООН і Світовим банком.

«Від того, як ми підготуємося, які інструменти для вирішення існуючих проблем запропонуємо, буде залежати дуже багато», – підкреслив він (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2015. – 12.04).

ПОЛІТИКА

В Берліне состоялась встреча министров иностранных дел «нормандской четверки». Дипломаты договорились об отводе минометов и танков в Донбассе, а также о создании четырех рабочих групп (<http://korrespondent.net/ukraine/3503194-opublikovano-ytohovoe-zaiavlenye-normandskoi-chetverky-po-donbassu>).

МИД Германии обнародовало текст совместного заявления «нормандской четверки», принятого по итогам состоявшейся 13 апреля в Берлине встречи П. Климкина, Л. Фабиуса, Ф.-В. Штайнмайера и С. Лаврова.

Как говорится в заявлении, главы МИД призывают стороны конфликта как можно скорее назначить своих представителей в рабочие подгруппы по Украине. «Мы призываем участников срочно завершить формирование рабочих групп в рамках трехсторонней контактной группы как можно скорее», – говорится в согласованном участниками встречи заявлении.

«Мы согласны, что функционирование четырех рабочих групп – по безопасности, политическому процессу, гуманитарным вопросам и экономическим делам и реабилитации – должно быть начато как можно скорее», – отметили участники встречи. По их мнению, «немедленное

назначение сторонами участников и соглашение о координаторах в рабочих группах обеспечит быстрое начало их деятельности».

Одновременно участники встречи поручили своим заместителям и политическим директорам продолжить обзор выполнения минских договоренностей с прицелом на быстрый запуск деятельности рабочих групп, а также на улучшение ситуации с безопасностью.

Кроме того, участники берлинской встречи поддержали деятельность специальной мониторинговой миссии по деэскалации ситуации в Широкино и донецком аэропорту и призвали стороны конфликта сотрудничать с наблюдателями для обеспечения выполнения этих задач. «Мы вновь призываем стороны обеспечить постоянный и беспрепятственный доступ специальной мониторинговой миссии для выполнения ее мандата и минских договоренностей, а также завершить отвод тяжелых вооружений как можно скорее», – отмечается в документе.

Как сообщалось, глава МИД Украины П. Климкин заявил, что встреча «нормандской четверки» в Берлине была трудной, сторонам не удалось договориться по всем вопросам.

Говоря о предполагаемой дате новой встречи, П. Климкин сказал: «Мы не договаривались о конкретной дате, мы будем как всегда договариваться об этом в рабочем режиме по дипломатическим каналам» (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 14.04).

***

В Европейской комиссии говорят, что следующий раунд трехсторонних переговоров Украины, России и ЕС по спорным газовым вопросам, который должен был состояться в Берлине 14 апреля, перенесен.

Вместо этого, стороны встретятся на техническом уровне на следующей неделе в Брюсселе, сообщила в пятницу пресс-служба ЕК.

Кроме того, вице-президент Европейской комиссии по вопросам Энергетического союза М. Шевчович приветствовал прогресс, достигнутый Россией и Украиной по состоянию на сегодняшний день, особенно в отношении продления «зимнего пакета» в части скидки и неприменения принципа «бери или плати» до конца июня.

«Я уверен, что эксперты подготовят основу для следующей встречи на политическом уровне, которая состоится в апреле», – сказал он.

В ЕК отметили, что в связи с тем, что не все технические вопросы на экспертном уровне нашли свое разрешение, трехсторонние переговоры на экспертном уровне продолжатся на следующей неделе в Брюсселе с целью подготовки следующей трехсторонней встречи на политическом уровне.

Напомним, глава НАК «Нефтегаз Украины» А. Коболев сообщил, что следующий раунд переговоров с участием Украины, России и ЕС, который пройдет в Берлине, перенесен со вторника, 14 апреля, на понедельник, 13 апреля.

На очередных трехсторонних переговорах в Берлине Украина хочет

договориться с «Газпромом» о продлении «зимнего пакета» до весны 2016 г.

Национальная акционерная компания «Нефтегаз Украины» и российский «Газпром» подписали дополнительное соглашение к контракту на поставку газа, согласно которому действие «зимнего пакета» продлено до конца июня 2015 г.

Глава «Газпрома» А. Миллер заявил, что «Газпром» не будет требовать оплаты штрафов по правилу «бери или плати» за поставки газа во II квартале 2015 г., хотя ранее глава Минэнерго Российской Федерации А. Новак утверждал, что Россия намерена поставлять с 1 апреля газ Украине по принципу «бери или плати», который заложен в контракте 2009 г.

1 апреля премьер-министр РФ Д. Медведев подписал постановление от 31 марта № 295 о предоставлении Украине скидки на газ во II квартале этого года в размере экспортной пошлины, но не более 100 дол. за 1 тыс. куб. м (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 11.04).

***

Велика Британія ратифікувала Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Про це повідомляється на сторінці Посольства Великої Британії в Україні в соцмережі Facebook у п'ятницю.

Прес-секретар Посольства Великої Британії в Україні О. Курка пояснив, що в британському парламенті ратифікація – це поетапний процес, який проходить спочатку через палату громад, нижню палату парламенту, де погодження проекту ратифікаційних грамот відбулося 23 лютого цього року, а потім через верхню палату лордів, які погодили проект документів 19 березня.

«Після проходження всіх процедур ратифікаційні грамоти передаються до Генерального секретаріату Ради ЄС, що відбулося 8 квітня. Цей момент і вважається моментом ратифікації», – сказав О. Курка.

Як повідомлялося, Україна і ЄС підписали Угоду про асоціацію 27 червня 2014 р. в Брюсселі, Верховна Рада України та Європейський парламент ратифікували його одночасно 16 вересня минулого року (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 10.04).

***

Участь Росії в бойових діях на Сході України змусила сусідів РФ нарощувати оборонні бюджети при тому, що загалом у світі витрати на оборону мають тенденцію до скорочення. Про це йдеться у звіті Стокгольмського міжнародного інституту досліджень проблем миру SIPRI.

«Конфлікт в Україні змушує багато європейських країн – сусідів Росії, у Центральній Європі, Балтії, північноєвропейських – збільшувати військові витрати, переглядаючи попередні плани та тенденцію до скорочення, – йдеться у доповіді. – Українська криза суттєво загострила ситуацію з безпекою в Європі, проте дотепер вплив кризи на військові витрати найбільш помітний у країнах, що межують з Росією».

При цьому Росія також планує збільшити видатки на озброєння у

2015 р., але такі плани країна мала ще до початку конфлікту в Україні, зазначено в доповіді. «Незважаючи на те, що військовий бюджет РФ-2015 було скорочено на 5 % через зменшення прибутків від зниження цін на нафту, він буде все одно істотно більшим порівняно з 2014 р.», – зазначають у звіті.

У країнах Західної Європи тенденції до збільшення не спостерігається, зважаючи на заклики НАТО утримувати оборонні бюджети країн-членів на рівні 2 % ВВП. Так, п'ять країн, які витрачають на оборону найбільше – Франція, Велика Британія, Німеччина, Італія та Іспанія – скорочують цю статтю витрат у 2015 р.

Разом з тим небагато підвищити оборонний бюджет має намір Німеччина.

Загалом, за даними звіту, військові витрати у світі протягом 2014 р. скоротилися порівняно з попереднім роком на 0,4 % і сягнули 1,8 трлн дол. (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2015. – 13.04.*)

***

Глава миссии ОБСЕ в Украине призвал прекратить боевые действия на Донбассе. Боевые действия в Широкино возобновились вскоре после того, как обе стороны согласились прекратить огонь в этом районе.

Начальник специальной мониторинговой миссии (СММ) ОБСЕ в Украине посол Э. Апакан выразил тревогу в связи с возобновленной насилья в пос. Широкино в субботу и в воскресенье, а также вокруг Донецкого аэропорта и призвал на все стороны проявлять сдержанность (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3502846-hlava-myssyy-obse-v-ukrayne-pryzval-prekratyt-boevye-deistviya-na-donbasse>).

Э. Апакан отметил, что боевые действия в Широкино возобновились вскоре после того, как обе стороны согласились прекратить огонь в этом районе. «Многие жители сказали, что они с нетерпением ждали период затишья, так что они могли отпраздновать Пасху и начать долгожданное восстановление их нормальной жизни. К сожалению, в субботу вечером наблюдатели ОБСЕ услышали звук возобновления противостояния между силами в Бердянском и Широкино», – напомнил он.

Вместе с тем, констатировал Э. Апакан, в то время как боевые действия в Широкино снова были остановлены после трех часов обстрелов в субботу вечером, новые и тяжелые бои вспыхнули в воскресенье вокруг аэропорта Донецка. Он добавил, что он сожалеет, что силы ДНР не позволили наблюдателям СММ пройти в Широкино в субботу и снова в воскресенье.

«Я еще раз призываю все стороны проявлять максимальную сдержанность и соблюдать обязательства, закрепленные в минских соглашениях. Мы надеемся, конечно, на длительное прочное и всеобъемлющее соглашение о прекращении огня, которое принесет конец спирали насилья, уничтожившего столько жизней и инфраструктуру», – сказал Э. Апакан.

Напомним, ранее в ОБСЕ обвинили силовиков в обстреле Широкино из

танков. Также был зафиксирован тяжелый минометный огонь (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 12.04).

***

Министр иностранных дел России С. Лавров заявил, что Президенту П. Порошенко следует нейтрализовать всех, кто хочет ввергнуть Украину в гражданскую войну, чтобы доказать, что он действительно является «президентом мира», передает RT (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3502758-lavrov-posovetoval-poroshenko-neitralyzovat-zhelauischykh-hrazhdanskoj-voiny>).

«Я считаю, что если Петр Алексеевич является президентом мира, как он себя называет, и если он действительно искренне вел переговоры над минским документом, то он должен отстаивать свою правоту и именно таким образом нейтрализовать тех, кто хочет опять ввергнуть Украину в войну гражданскую», – заявил С. Лавров в интервью генеральному директору МИА «Россия сегодня» Д. Киселеву.

Российский министр утверждает, что пока П. Порошенко «пытается вот этих радикалов перещеголять на их же поле». В частности, по словам С. Лаврова, об этом свидетельствует назначение лидера «Правого сектора» Д. Яроша советником начальника Генштаба Вооруженных сил Украины В. Муженко. «А это человек, который 1 марта еще 2014 г. говорил, что русский никогда не будет говорить по-украински, никогда не будет уважать греко-католическую веру, никогда не будет славить С. Бандеру», – напомнил С. Лавров.

Напомним, ранее сообщалось, что бойцы Добровольческого украинского корпуса «Правый сектор» приняли решение вступить на контрактную службу в Вооруженные силы Украины.

Отметим, в Генштабе ранее заявили, что бойцы «Правого сектора» будут должны пройти всю процедуру, которую проходят военнослужащие (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 12.04).

***

Министр иностранных дел Франции Л. Фабиус обеспокоен нарушением режима прекращения огня на Востоке Украины и недостаточным политическим шагом в разрешении кризиса, сообщает Reuters. Накануне «нормандских переговоров» в Берлине Л. Фабиус подчеркнул необходимость соблюдать минские договоренности по разрешению конфликта (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3503080-frantsyia-ne-vydyt-prohressa-v-resheniy-kryzysa-v-ukrayne>).

Он заявил, что вместе с немецким коллегой Ф.-В. Штайнмайером намерен напомнить представителям России и Украины об их обязательствах. «Мы собираемся напомнить нашим коллегам, российским и украинским, что необходимо соблюдать минские договоренности», – рассказал Л. Фабиус (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 13.04).

***

В Госдуме ответили на заявление Франции, что Россия не вторгалась в Украину.

Заявление главы управления военной разведки Франции К. Гомара о том, что Россия никогда не готовила военного вторжения в Украину, равносильно «ушату холодной воды», заявил первый замруководителя фракции «Единая Россия» Ф. Клинецвич, передает ТАСС (<http://korrespondent.net/world/russia/3502538-v-hosdume-otvetyly-na-zaiavlenye-frantsyyu-chto-rossyia-ne-vtorhalas-v-ukraynu>).

«Традиции, которые заложил генерал Шарль де Голь, живы во Франции. Страна всегда занимала особую позицию в НАТО», – сказал он. По его словам, сегодня это проявилось в том, что французский генерал сказал правду о ситуации в Украине, «одновременно обвинив американскую разведку в выполнении политического заказа». «На фоне всеобщей истерии Запада это заявление главы французской разведки можно сравнить с ушатом холодной воды», – констатировал российский парламентарий. Теперь, по его словам, остается ждать, «когда наступит отрезвление».

Глава французской разведки генерал К. Гомар, выступая перед Национальной ассамблеей страны (нижняя палата парламента), заявил, что Россия никогда не готовила военное вторжение в Украину. «Мы действительно установили, что русские не размещали ни командных пунктов, ни органов тыла, в том числе полевых госпиталей, которые позволили бы совершить военное вторжение, при этом подразделения второго эшелона ни разу не двигались с места», – заявил генерал, текст выступления опубликован на сайте Национальной ассамблеи.

Кроме того, согласно заявлению К. Гомара, американская разведка, пользуясь авторитетом в НАТО, предоставляла ложные сведения о вторжении российской армии в Украину. «Проблема НАТО состоит в том, что американская разведка имеет решающее значение в Альянсе, в то время как с французскими разведслужбами считаются лишь в большей или меньшей степени. В НАТО заявляли, что русские готовят вторжение в Украину, однако, по данным французского управления военной разведки, ничто эту гипотезу не подтвердило», – признал генерал.

НАТО и США неоднократно обвиняли Россию в военном вторжении в Украину. В Москве все обвинения опровергали, заверяя, что российские военные не участвуют в конфликте на Донбассе.

В конце января начальник Генштаба Вооруженных сил Украины В. Муженко признал, что в боевых действиях на Донбассе регулярные части российской армии не участвуют. При этом он заявил, что Генштаб располагает информацией об участии в боях «отдельных граждан РФ и военнослужащих российской армии».

Ранее сообщалось, что заместитель Столтенберга А. Вершбоу заявил, что огромное количество российских солдат гибнет на Востоке Украины.

В Пентагоне заявили, что на Востоке Украины находится 12 тыс. российских солдат. В Минобороны России на это заявление ответили, что

такое большое количество военных «снежком не присыплешь».

В середине февраля Минобороны России опровергло заявление США о присутствии российских военных на Донбассе и назвало его «гаданием на кофейной гуще» (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 11.04).

ЕКОНОМІКА

Введены дополнительные меры для предупреждения оттока валюты за рубеж.

Национальный банк Украины закрепил за собой право запрашивать и получать от банков дополнительные документы при согласовании заявок на покупку валюты под импортные контракты для предупреждения непродуктивного оттока капитала за рубеж. Об этом говорится в постановлении НБУ № 222, опубликованном на его сайте и вступающем в действие с 10 апреля.

«С целью предупреждения непродуктивного оттока капитала за рубеж Национальный банк имеет право запрашивать и получать от уполномоченного банка копии дополнительных документов, необходимых для выяснения обстоятельств конкретной операции, информация о которой была включена в соответствующий реестр», – говорится в обновленной редакции постановления.

Как сообщал «Минфин» ранее, Нацбанк с 10 апреля отменил требование об обязательном использовании аккредитивной формы расчетов при импорте на сумму свыше 500 тыс. дол. для операций по покупке некоторых жизненно необходимых товаров по прямым контрактам с их производителями (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 10.04).

***

Пенсійний фонд України продовжує фінансування пенсійних виплат за квітень.

На 10.04.2015 р. на виплату пенсій спрямовано 10,0 млрд грн, що становить 49,2 % місячної потреби.

Фінансування та виплата пенсій відбувається за встановленим графіком (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 10.04).

***

Тривають виплати першого траншу державних допомог квітня.

Поштовим відділенням і банківським установам перераховано кошти першого траншу в сумі 2 996,2 млн грн для виплати державних соціальних допомог сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової допомоги дітям і допомоги на догляд за інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу за квітень.

Це становить 95,6 % від отриманої субвенції. Виплати допомог тривають (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 10.04.*)

***

Шість областей закінчили перше підживлення озимих культур.

Посів ранніх зернових культур проведено на площі 1,8 млн га, або 77 % до прогнозу (у 2014 р. – 2,4 млн га) у тому числі: пшениці – 121 тис. га, або 86 % (у 2014 р. – 154 тис. га), ячменю – 1,3 млн га, або 77 % (у 2014 р. – 1,9 млн га), вівса – 167 тис. га, або 71 % (у 2014 р. – 235 тис. га) і гороху – 147 тис. га, або 85 % (у 2014 р. – 172 тис. га).

Найбільші площі засіяно господарствами Запорізької області – 158,9 тис. га (90 %), Харківської – 145,5 тис. га (69 % прогнозу), Дніпропетровської – 139,0 тис. га (71 %), Одеської – 132,7 тис. га (85 %), Херсонської – 108,8 тис. га (89 % прогнозу), Донецької – 95,9 тис. га (85 %), Хмельницької – 88,6 тис. га (97 %).

Крім того, проводиться посів цукрових буряків і соняшнику. На сьогодні цукрових буряків посіяно 74 тис. га, або 27 % до прогнозу (у 2014 р. – 293 тис. га), а соняшнику – 66 тис. га, або 2 % (у 2014 р. – 837 тис. га).

Озимі на зерно підживлені на площі 6941 тис. га або 88 % до прогнозу, крім того, озимий ріпак підживлений на 730 тис. га (87 %).

Аграрні підприємства шести областей закінчили перше підживлення озимих культур на всій прогнозованій площі (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 10.04.*)

***

Україна возобновила физические поставки природного газа через территорию Венгрии и Польши с 9 апреля в суммарном объеме около 3,1 млн куб. м. Об этом сообщил руководитель пресс-службы оператора газотранспортной системы компании «Укртрансгаз» М. Белявский.

«Согласно оперативной информации, 9 апреля поставки газа из Польши и Венгрии составили: 2,4 и 0,7 млн куб. м природного газа соответственно. Режим поставки голубого топлива из Словакии стабилен – около 38 млн куб. м газа», – сообщил М. Белявский.

Он уточнил, что «Укртрансгаз» ежедневно принимает номинации (заявки) на поставки газа по этим маршрутам, но физически газ поступает тогда, когда по заявкам накопится достаточный для технического измерения объем.

«Ситуация по поставкам природного газа из Польши и Венгрии следующая. Ежедневные номинации по данным маршрутам получаем, записываем номинированные объемы на оперативный балансовый счет, как только будет накоплен достаточный объем газа, при котором возможно обеспечить техническое измерение газа, физическое поступление газа будет осуществлено в соответствии с накопленным объемом за определенный период времени», – добавил М. Белявский.

По его словам, 9 и 10 апреля физически в украинскую ГТС газ с этих

двох напрямлений поступал. Всего с 1 по 9 апреля из Европы в Украину поступило 361 млн куб. м газа.

Напомним, 8 апреля физически газ в газотранспортную систему Украины из территории Польши и Венгрии не поступал (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 12.04).

***

Німецький уряд виділить Україні 14 млн євро для підтримки природно-заповідних територій. Про це передає «Укрінформ».

Як зазначається, Німецький банк розвитку KfW надасть кошти для підтримки щонайменше 10 природно-заповідних територій.

Одержувачем гранту стане Міністерство екології і природних ресурсів України.

Нагадаємо, саме банк KfW відповідає за надання Україні 500 млн євро кредиту, обіцяних федеральним урядом для відновлення інфраструктури, підвищення енергоефективності, соцбудівництва тощо (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 11.04).

***

Менеджер І. Коломойського повідомив, що «Укрнафта» дивіденди не виплатить.

Виконуючий обов'язки голови правління «Укрнафти» О. Куш надіслав офіційне повідомлення «Нафтогазу» про відмову виплачувати дивіденди за три роки на суму 1,8 млрд грн.

Відповідний документ на своїй сторінці у Facebook написав депутат від БПП С. Лещенко.

У документі О. Куш заявив, що компанія не виплачуватиме дивіденди за 2011, 2012 і 2013 р., оскільки у 2008 р. «Нафтогаз» безпідставно, на його думку, привласнив газ «Укрнафти» на суму понад 2,6 млрд грн. У зв'язку з цим О. Куш оголосив про взаємозарахування боргів – «Укрнафта» вважає, що більше нічого не винна «Нафтогазу», а борг останнього зменшується на суму з 1,8 млрд до 887 млн грн.

Як відомо, О. Куш є представником інтересів групи «Приват» олігарха І. Коломойського в «Укрнафті».

На початку березня І. Коломойський особисто заявляв, що «Укрнафта» не виплачуватиме дивіденди через борг «Нафтогазу» за вилучений газ.

Частка держави в «Укрнафті» становить 50 % + одна акція, частка структур І. Коломойського – близько 42 % (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2015. – 10.04).

***

Активи банку «Фінанси та кредит» у січні – березні 2015 р. збільшилися на 21,2 % – до 41,470 млрд грн. Про це повідомляється в прес-релізі банку, передає «Інтерфакс-Україна».

«З початку року активи банку “Фінанси та кредит” збільшилися на

21,2 %, або 7,268 млрд грн (до 41,47 млрд грн станом на 1 квітня 2015 р.), залучені від населення кошти зросли на 3,31 млрд грн (до 18,558 млрд грн)», – ідеться в повідомленні.

Згідно з повідомленням, збиток банку в I кварталі поточного року зріс у 13,1 раза порівняно з відповідним періодом минулого року – до 715,7 млн грн.

При цьому чистий операційний дохід банку за I квартал становив 131,8 млн грн.

Статутний капітал банку зріс у I кварталі на 22 % – до 3,416 млрд грн.

«У зв'язку з військовими діями на сході країни і несприятливими факторами в економіці погіршилася здатність корпоративних і приватних клієнтів обслуговувати свої зобов'язання перед банком, що, своєю чергою, зумовило практично трикратне зростання витрат на формування резервів за все видами активних операцій – з 211,9 млн грн у I кварталі 2014 р. до 688,4 млн грн у I кварталі 2015 р.», – наголошується в повідомленні.

За даними банку, на початок січня 2015 р. його основними акціонерами були ТОВ «Асканія» (45,92 %) і ПрАТ «F & C Realty» (41,58 %), а основним бенефіціаром – український бізнесмен, народний депутат К. Жеваго (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 10.04*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

S&P понизило рейтинг України.

Международное рейтинговое агентство Standard&Poor's понизило долгосрочный суверенный кредитный рейтинг Украины в иностранной валюте до «СС» с «ССС-», пишет «Интерфакс-Украина».

Как говорится в сообщении агентства в пятницу, одновременно оно подтвердило долгосрочный рейтинг в национальной валюте «ССС+» и краткосрочные рейтинги в обеих валютах «С», а также рейтинг по национальной шкале «uaB+».

Свою позицию по снижению рейтинга агентство объяснило намерениями правительства реструктуризировать часть государственного долга, что по критериям Standard & Poor's равносильно дефолту.

Также Standard & Poor's прогнозирует падение экономики Украины по итогам 2015 г. на 7,5 %, однако допускает экономический рост уже в 2016 г. сразу на 2 %.

Одновременно, агентство спрогнозировало, что возможный рост в 2016 г. усилится в 2017-м до 3,5 % и до 4 % в 2018 г. (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2015. – 11.04*).

***

Объем депозитов в украинских банках снизился и в гривне, и в валюте.

Объем депозитов в национальной валюте в марте уменьшился на 2 % (с начала года на 5,7 %) – до 345,2 млрд грн, что произошло за счет уменьшения остатков на счетах физических лиц на 4,1 % (с начала года на 10,1 %) – до 176,3 млрд грн. Об этом говорится в отчете «Основные тенденции денежно-кредитного рынка Украины за март 2015 года», обнародованном Национальным банком.

В то же время вклады юридических лиц увеличились на 0,2 % (с начала года они уменьшились на 0,6 %) – до 168,9 млрд грн.

Объем депозитов в иностранной валюте за месяц снизился на 7,4 % (с начала года на 14,4 %) – до 16,6 млрд дол. США (в долларовом эквиваленте), в том числе юридических лиц на 7,3 % (с начала года на 10,7 %) – до 5,1 млрд дол. США, физических лиц на 7,4 % (с начала года на 15,9 %) – до 11,5 млрд дол. США.

По оперативным данным НБУ, средняя процентная ставка по срочным гривневым депозитам (среднемесячная) в марте увеличилась на 4,31 п. п. – с 9,34 до 13,65 %, с начала 2015 г. увеличилась на 2,79 п. п. – с 10,86 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 11.04).

***

Денежная масса уменьшилась на 10 %.

В марте денежная масса, включающая в себя наличные деньги в обращении и средства на текущих и срочных счетах в коммерческих банках, по оперативным данным, уменьшилась на 10,0 %, или на 114,110 млрд грн, – с 1136,133 млрд грн на 1 марта 2015 г. до 1022,023 млрд грн на 1 апреля 2015 г. Об этом сообщил Национальный банк.

С начала 2015 г. денежная масса увеличилась на 6,8 %, или на 65,295 млрд грн.

Денежная база, включающая в себя безналичные деньги на счетах коммерческих банков в НБУ и наличные деньги в обращении, за март увеличилась на 0,1 %, или на 0,383 млрд грн с 331,608 млрд грн на 1 марта 2015 г. до 331,991 млрд грн на 1 апреля 2015 г., с начала 2015 г. уменьшилась на 0,4 %, или на 1,203 млрд грн.

Объем наличных денег в обращении, по оперативным данным НБУ, в марте увеличился на 0,3 %, или на 0,879 млрд грн с 283,872 млрд грн на 1 марта 2015 г. до 284,751 млрд грн на 1 апреля 2015 г., с начала 2015 г. увеличился на 0,6 %, или на 1,8804 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 11.04).

***

Национальный банк Украины через 1–1,5 года планирует достичь инфляции на уровне менее 10 %. Об этом рассказал заместитель главы НБУ Д. Сологуб на бизнес-форуме в Киеве.

«Основные меры направлены на снижение процентной ставки, чтобы уже через 12–18 месяцев мы жили с инфляцией, состоящей из одной цифры», – сказал он.

Также Д. Сологуб отметил, что уже через три-четыре года НБУ намерен выйти на стабильный уровень инфляции в 4–6 %.

«То, что мы пишем в своих документах, это то, что наша стратегическая цель в среднесрочном периоде, через три-четыре года, достигнуть уровня инфляции 4–6 %», – сказал замглавы НБУ (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 11.04).

***

Агентство Moody's снизило рейтинг вірогідності дефолту холдингової компанії групи «Метінвест» з Саа3-PD до D-PD. Про це йдеться в повідомленні агентства, пишуть «Українські новини».

Разом з тим Moody's підтвердило корпоративний рейтинг і головний незабезпечений рейтинг на рівні Саа3 і рейтинг за національною шкалою (NSR) Саа3.ua.

Прогноз за всіма рейтингами залишається негативним.

Ця рейтингова дія послідувала за заявою компанії 8 квітня, що вона може допустити дефолт за своїми єврооблігаціями на 113,65 млн дол.

Відповідно до рейтингової шкали Moody's, рейтинг імовірності дефолту (PDR – Probability of Default Rating) – це думка агентства, що стосується корпоративної групи, про ймовірність того, що який-небудь член цієї корпоративної групи оголосить дефолт по одному або декільком борговими зобов'язаннями.

Якщо група перебуває у стані дефолту за всіма своїми борговими зобов'язаннями (наприклад, у разі банкрутства), їй присвоюється PDR (рейтинг імовірності дефолту) на рівні D.

Нагадаємо, компанія «Метінвест», яка входить до групи СКМ Р. Ахметова, одночасно з оголошенням фінансових результатів діяльності за минулий рік оголосила про дефолт за зобов'язаннями на 113 млн дол. (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua)). – 2015. – 10.04).

***

Россия с большой вероятностью откажется от транзита газа через Украину после 2019 г. – действующий транзитный контракт продлеваться не будет. Об этом заявил глава Минэнерго РФ А. Новак в понедельник, 13 апреля (<http://korrespondent.net/business/economics/3503009-rf-ne-budet-prodlevat-kontrakt-na-tranzyt-haza-s-ukraynoi-novak>).

«Как заявил сейчас А. Миллер (глава “Газпрома”. – Прим. ред.), транзитный контракт с Украиной не будет продлен после 2019 г. Поэтому сейчас все усилия направлены на то, чтобы реализовать строительство газотранспортной инфраструктуры в Турцию, на границу Турции и Греции, и доставку потребителям юго-восточной и Центральной Европы через этот маршрут», – сказал А. Новак.

Глава российского Минэнерго напомнил, что транзитный контракт с Украиной действует до конца 2019 г. «Строительство новой газотранспортной инфраструктуры направлено, в том числе, на диверсификацию транзитных рисков, которые складываются. Я думаю, что этот вопрос (отказа от транзита через Украину. – Прим. ред.) в высокой степени решения», – добавил А. Новак.

Как сообщал Корреспондент.net, объявленная ранее на 14 апреля в Берлине трехсторонняя встреча по газу в формате Украина – ЕС – Россия перенесена по просьбе российской стороны.

Напомним, 1 апреля «Нефтегаз Украины» и «Газпром» подписали дополнительное соглашение к контракту на поставку газа, которое предусматривает продление действия ключевых элементов брюссельских договоренностей до конца июня 2015 г.

В частности, этим техническим дополнением продлевается действие положений, касающихся механизма формирования цены, режима оплаты и отбора газа. Цена для «Нефтегаза» на II квартал составит 247,18 дол. за 1 тыс. куб. м (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2015. – 13.04*).

***

Прямые иностранные инвестиции в сельское хозяйство уменьшились на треть.

За 2014 г. из сельского, лесного и рыбного хозяйств Украины было выведено более 245 млн дол. прямых иностранных инвестиций, что составляет около 29 % от общего их объема. Об этом говорится в пресс-релизе Украинского клуба аграрного бизнеса.

Как отмечается, этот процесс продолжается и усложняется, в том числе, и проблемами финансирования полевых работ. «Уменьшение объема инвестиций происходило не только в АПК. Общие темпы их сокращения в экономике государства были несколько ниже в процентном значении (около 21 %), однако доля агросектора в общей структуре иностранных инвестиций сократилась на 0,1 пункт – до 1,3 %», – говорится в пресс-релизе.

Также отмечается, что наибольшим внешним инвестором отечественного сельского хозяйства традиционно выступал Кипр с 224,2 млн дол. Объем инвестиций отсюда в течение последнего года сократился на 40 %.

Также существенно сократили свои доли США, которые вывели 18,7 млн дол., и Виргинские острова – 13,3 млн дол.

Несмотря на это интерес к Украине проявили: Китай, который удвоил объем своих инвестиций (+2,4 млн дол.), Турция (1,8 млн дол., или 35 %) и Израиль (1,8 млн дол., или 235,9 %) (*Finance.ua (http://news.finance.ua). – 2015. – 11.04*).